

Lovforslag nr. L 23. Fremsat den 2. oktober 2002 af integrationsministeren (Bertel Haarder)

Forslag

til

Lov om ændring af udlændingeloven og integrationsloven

(Behandlingen af sager vedrørende uledsagede mindreårige asylansøgere)

§ 1

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 608 af 17. juli 2002, foretages følgende ændringer:

1. I § 9 c indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Der kan gives opholdstilladelse til:

- 1) En uledsaget udlænding, der inden det fyldte 18. år har indgivet ansøgning om opholdstilladelse i medfør af § 7, hvis der efter det, som er oplyst om udlændingens personlige forhold, er særlige grunde til at antage, at udlændingen ikke bør gennemgå en asylsagsbehandling.
- 2) En uledsaget udlænding, der inden det fyldte 18. år har indgivet ansøgning om opholdstilladelse i medfør af § 7, hvis der er grund til at antage, at udlændingen uden for de i § 7, stk. 1 og 2, nævnte tilfælde vil blive stillet i en reel nødsituation ved en tilbagevenden til hjemlandet.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

2. I § 33 indsættes som *stk. 13*:

»Stk. 13. Påklages et afslag på opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 3, nr. 2, inden 7 dage efter, at det er meddelt den pågældende, har udlændingen ret til at blive her i landet, indtil klagen er afgjort.«

3. I § 46, *stk. 1*, ændres »§ 50 a og § 51, stk. 2, 2. pkt.« til: »§ 50 a, § 51, stk. 2, 2. pkt., og § 56 a, stk. 1-4«.

4. Efter § 56 indsættes:

»§ 56 a. En uledsaget udlænding under 18 år, der opholder sig her i landet og indgiver ansøgning om opholdstilladelse i medfør af § 7, får, medmindre ganske særlige grunde taler derimod, udpeget en repræsentant til varetagelse af sine interesser. En organisation, som er godkendt hertil af ministeren for flygtninge, indvandrere og integration, indstiller efter anmodning fra Udlændingestyrelsen en person til hvervet som repræsentant til varetagelse af barnets interesser. Repræsentanten udpeges af statsamtet.

Stk. 2. Er et barn, der er omfattet af stk. 1, fyldt 12 år, skal der, før der træffes afgørelse om udpegning af en repræsentant til varetagelse af barnets interesser, jf. stk. 1, finde en samtale sted med barnet herom. Samtalen kan dog undlades, hvis det må antages at være til skade for barnet eller uden nogen betydning for sagen. Er barnet under 12 år, skal der finde en samtale sted som nævnt i 1. pkt., hvis barnets modenhed og sagens omstændigheder tilsiger det.

Stk. 3. Statsamtet kan ændre en afgørelse efter stk. 1, hvis ændringen er bedst for barnet.

Stk. 4. Statsamtets afgørelser efter stk. 1 og 3 kan påklages til justitsministeren.

Stk. 5. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om statsamternes behandling af sager efter stk. 1-4.

Stk. 6. Hvervet som repræsentant til varetagelse af barnets interesser, jf. stk. 1, ophører, når

- 1) barnet er meddelt opholdstilladelse i Danmark og får udpeget en midlertidig forældre-

- myndighedsindehaver efter § 25 i lov om forældremyndighed og samvær,
- 2) barnet fylder 18 år,
 - 3) barnet udrejser af Danmark,
 - 4) forældremyndighedsindehaveren indrejser i Danmark eller på anden måde bliver i stand til at udøve forældremyndigheden,
 - 5) barnets ægtefælle indrejser i Danmark,
 - 6) barnet indgår ægteskab, og statsamtet ikke træffer afgørelse efter § 1, 2. pkt., i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, eller
 - 7) statsamtet træffer beslutning herom efter stk. 3.

Stk. 7. Forelægger Udlændingestyrelsen en sag vedrørende opholdstilladelse efter § 7 til et barn, der er omfattet af stk. 1, for Dansk Flygtningehjælp, jf. § 53 b, beskikker Udlændingestyrelsen samtidig en advokat for barnet, medmindre denne selv har antaget en sådan. § 55, stk. 2-4, finder tilsvarende anvendelse. Ministeren for flygtninge, indvandrere og integration kan fastsætte nærmere regler for Udlændingestyrelsens beskikkelse af advokater efter 1. pkt.

Stk. 8. Udlændingestyrelsen iværksætter med samtykke fra et barn, der er omfattet af stk. 1, en eftersøgning af forældrene til barnet. Kan samtykke fra barnet ikke opnås, kan Udlændingestyrelsen iværksætte en eftersøgning af forældrene til barnet, hvis repræsentanten til varetagelse af barnets interesser, jf. stk. 1, giver samtykke hertil. Eftersøgningen af forældrene kan ske i samarbejde med Dansk Røde Kors eller en anden tilsvarende organisation, som er godkendt hertil af ministeren for flygtninge, indvandrere og integration. Udlændingestyrelsen og de i 3. pkt.

nævnte organisationer kan i forbindelse med eftersøgningen af barnets forældre efter 1. og 2. pkt. udveksle oplysninger om barnets personlige forhold uden samtykke fra barnet eller den udpegede repræsentant til varetagelse af barnets interesser.«

5. I § 58 indsættes efter »§ 55, stk. 1,«: »§ 56 a, stk. 7,«.

§ 2

I lov om integration af udlændinge i Danmark (integrationsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 643 af 28. juni 2001, som ændret ved bl.a. § 2 i lov nr. 365 af 6. juni 2002 og senest § 2 i lov nr. 438 af 10. juni 2002, foretages følgende ændringer:

1. I § 16, *stk. 5*, ændres »§ 9 c, stk. 1« til: »§ 9 c, stk. 3«.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. april 2003.

Stk. 2. Loven finder ikke anvendelse for udlændinge, der inden den 1. april 2003 er meddelt opholdstilladelse eller er registreret som asylansøgere efter udlændingelovens § 48 e, stk. 1.

§ 4

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men § 1 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets baggrund og indhold

De gældende retningslinjer for behandlingen af asylansøgninger fra uledsagede mindreårige asylansøgere fremgår af Folketingets Retsudvalgs beretning af 16. marts 1993 over forslag til lov om ændring af udlændingeloven og lov om social bistand (L 155), i hvilken forbindelse indenrigsministeren redegjorde for den fremtidige behandling af sager vedrørende uledsagede mindreårige asylansøgere, jf. afsnit 2.

Det er regeringens opfattelse, at disse retningslinjer sikrer, at mindreårige asylansøgere, der kommer til Danmark uden ledsagelse af deres forældre, får en god og tryk modtagelse, der tager hensyn til de særlige behov, som disse børn naturligt vil have i en sådan situation.

Med lovforslaget ønsker regeringen at forbedre situationen for de uledsagede mindreårige asylansøgere yderligere. Dette vil først og fremmest skulle ske med forslaget om, at der fremover udpeges en repræsentant til varetagelse af barnets interesser, jf. afsnit 3.

2. Beskrivelse af den gældende ordning

2.1. Definition af en »uledsaget mindreårig asylansøger«

Ved en uledsaget mindreårig asylansøger forstås en person under 18 år, der indrejser og indgiver ansøgning om asyl uden ledsagelse af sine forældre eller andre myndige personer, som kan anses for at være trådt i forældrenes sted, herunder familiemedlemmer.

Det er som udgangspunkt alderen på indrejsetidspunktet, der er bestemmende for, om den pågældendes asylansøgning skal behandles efter retningslinjerne for behandling af asylansøgninger fra uledsagede mindreårige asylansøgere. Efter omstændighederne vil det imidlertid ud fra en konkret vurdering kunne være tidspunktet for indgivelsen af asylansøgningen, der er afgørende for, på hvilken måde ansøgningen skal behandles. Det kan f.eks. være tilfældet, hvor der er gået meget lang tid fra en uledsaget mindreårigs

indrejse her i landet, til den pågældende søger asyl. Det har ingen betydning, at en uledsaget mindreårig asylansøger fylder 18 år, mens ansøgningen om opholdstilladelse er under behandling.

Hvis en mindreårig asylansøger indrejser uden sine forældre, men sammen med en eller flere voksne personer, som reelt er trådt i forældrenes sted, idet den eller de pågældende har påtaget sig ansvaret for den mindreårige, vil den mindreårige ikke blive anset for uledsaget. Det vil f.eks. kunne være tilfældet, hvor et forældrepar indrejser sammen med sine egne børn samt et søskendebarn, eller hvor den mindreårige indrejser sammen med sine bedsteforældre eller andre voksne personer, der er trådt i forældrenes sted.

Omvendt vil en person under 18 år, der indrejser sammen med en voksen, ikke kunne anses for ledsaget i det tilfælde, hvor den voksne ikke har nogen nærmere tilknytning til den pågældende, men blot har påtaget sig at tage sig af den pågældende under rejsen hertil.

En person under 18 år, der er gift og eventuelt tillige selv har fået børn, og som indrejser med sin ægtefælle, vil ikke blive betragtet som uledsaget.

En person, der ikke oprindeligt er blevet behandlet som en uledsaget mindreårig asylansøger, fordi vedkommende indrejste sammen med sine forældre eller en anden voksen person, der reelt var trådt i forældrenes sted, vil senere kunne omfattes af definitionen, f.eks. hvis forældrene eller den voksne person, som reelt var trådt i forældrenes sted, dør under opholdet i Danmark, eller hvis barnet bliver efterladt i Danmark. Ligeledes vil en person, der oprindeligt indrejste sammen med sin ægtefælle, senere kunne blive anset som en uledsaget mindreårig asylansøger, hvis ægtefællen senere udrejser af Danmark.

Det er Udlændingestyrelsen, der i første instans beslutter, om en mindreårig asylansøger skal anses for uledsaget. Denne beslutning træffes på grundlag af en konkret vurdering af den pågældendes personlige forhold, herunder navnlig tilknytningen til den eventuelle ledsager.

Der henvises i øvrigt til Folketingets Retsudvalgs beretning af 16. marts 1993 over forslag til lov om æn-

dring af udlændingeloven og lov om social bistand (L 155).

2.2. Statistiske oplysninger

Det fremgår af Udlændingestyrelsens statistiske beretning »Nøgletal på udlændingeområdet – 2001«, at i 1999, 2000 og 2001 blev henholdsvis 120, 197 og 157 personer registreret som uledsagede mindreårige asylansøgere. Heraf var henholdsvis 78, 157 og 105 børn over 15 år. Udlændingestyrelsen har endvidere oplyst, at i perioden fra 1. januar 2002 til 30. juni 2002 er 65 personer registreret som uledsagede mindreårige asylansøgere. Heraf er 56 børn over 15 år.

Det fremgår endvidere af Udlændingestyrelsens »Nøgletal på udlændingeområdet – 2001«, at der i 1999, 2000 og 2001 blev meddelt opholdstilladelse efter den tidligere bestemmelse i udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 4 (nu § 9 c, stk. 1), uden at de pågældende havde gennemgået asylproceduren, jf. nærmere herom i afsnit 2.3.2, til henholdsvis 29, 16 og 33 uledsagede mindreårige asylansøgere.

Antallet af uledsagede mindreårige asylansøgere, som efter at have gennemgået den almindelige asylprocedure blev meddelt asyl i Udlændingestyrelsen eller Flygtningenævnet, udgjorde i 1999, 2000 og 2001 henholdsvis 41, 70 og 69 personer.

Endelig blev der i de tilfælde, hvor en uledsaget mindreårig asylansøger blev meddelt endeligt afslag på asyl, efterfølgende meddelt opholdstilladelse efter den tidligere bestemmelse i udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 4 (nu § 9 c, stk. 1), jf. nærmere herom i afsnit 2.3.2, til 10 personer i 1999, 5 personer i 2000 og 8 personer i 2001.

Det bemærkes, at der ikke er en direkte sammenhæng mellem antallet af asylansøgninger i en given periode og antallet af trufne afgørelser i samme periode, idet samtlige asylansøgere i en given periode ikke nødvendigvis får deres afgørelse afgjort inden for perioden.

Udlændingestyrelsen har endelig oplyst, at der i styrelsen i 1999 blev udtaget 22 registrerede uledsagede mindreårige asylansøgere til åbenbart grundløspceduren. I 2000 og 2001 var tallet henholdsvis 20 og 17. Endelig blev der i perioden fra 1. januar 2002 til 30. juni 2002 udtaget 8 registrerede uledsagede mindreårige asylansøgere til åbenbart grundløs proceduren.

Det bemærkes, at enkelte personer kan være blevet udtaget til åbenbart grundløs-proceduren mere end én gang, således at der reelt er tale om, at et lidt lavere antal faktiske personer end det angivne antal er forsøgt afgjort i åbenbart grundløs-proceduren.

Langt hovedparten af de uledsagede mindreårige asylansøgere, der registreres i Danmark, er drenge i alderen 15-17 år.

De lande, hvorfra der i 1999, 2000 og 2001 kom flest uledsagede mindreårige asylansøgere, var Afghanistan, Irak, Somalia og Sri Lanka.

2.3. Sagsbehandlingsproceduren

2.3.1. Indrejse og ansøgning om asyl

Når en uledsaget mindreårig udlænding indrejser og ansøger om asyl i Danmark, fastslår politiet hurtigst muligt den pågældendes identitet, herunder den omstændighed, at den pågældende er uledsaget og mindreårig. Hvis politiet er i tvivl om f.eks. udlændingens alder, eller hvis Udlændingestyrelsen ikke er enig i politiets vurdering af udlændingen som uledsaget og/eller mindreårig, beror afgørelsen på Udlændingestyrelsens nærmere vurdering og stillingtagen.

Hvis der opstår tvivl om, hvorvidt en uledsaget asylansøger er mindreårig, kan der iværksættes en aldersundersøgelse. Det kan også komme på tale at foretage en sprogtest med henblik på fastlæggelse af ansøgerens nationalitet.

Uledsagede mindreårige asylansøgere kan på samme måde som voksne søge asyl direkte ved grænsen eller ved personlig henvendelse hos myndighederne inde i landet. Barnet har en selvstændig ret til at indgive ansøgning om asyl.

Asylansøgningen behandles ikke, før Udlændingestyrelsen har truffet afgørelse om, hvorvidt den uledsagede mindreårige asylansøger skal afvises og udsendes til et sikkert tredjeland, jf. udlændingelovens § 48 a.

Udlændingestyrelsen giver efter praksis som udgangspunkt uledsagede mindreårige asylansøgere under 15 år tilladelse til at indrejse med henblik på at søge asyl, selv om den pågældende ved ikke at være i besiddelse af pas eller visum ikke opfylder indrejsebetingelserne i udlændingelovens § 28, stk. 1, nr. 2, og dermed eventuelt kunne være afvist til et sikkert tredjeland, jf. udlændingelovens § 48 a. For så vidt angår uledsagede mindreårige asylansøgere mellem 15 og 18 år beror afgørelsen på en konkret vurdering, hvori bl.a. indgår barnets tilknytning til Danmark og det tredjeland, hvortil tilbagesendelse kan komme i betragtning.

Forinden en asylansøgning fra en uledsaget mindreårig asylansøger registreres til behandling her i landet, skal det endvidere afklares, om den uledsagede mindreårige asylansøger skal søges afvist, overført eller tilbageført til et andet EU-land efter reglerne i Dublin-

konventionen. Der foretages i lighed med alle andre sager en konkret vurdering af, om sager vedrørende uledsagede mindreårige asylansøgere skal gennemgå Dublin-proceduren. Uledsagede mindreårige asylansøgere afhøres af politiet i den indledende asylfase indgående om deres familieforhold, herunder om forældrenes opholdssted og om eventuel familie, der opholder sig her i landet eller i andre EU-lande.

Hvis der fremkommer oplysninger om nær familie i Danmark, behandles sagen her i landet, hvis familieforholdet kan godtgøres med rimelig sikkerhed, uanset om barnet eventuelt er indrejst i Danmark via et andet EU-land. Nær familie kan f.eks. være barnets søskende eller dets forældres søskende. Om der er tale om nær familie beror på en konkret vurdering af alle sagens oplysninger. Der lægges i den forbindelse bl.a. vægt på, om den uledsagede mindreårige asylansøger kender familiemedlemmet, herunder om de tidligere har boet sammen, og om familiemedlemmet i Danmark ønsker at tage sig af barnet.

Hvis barnet er under 15 år, vil sagen som udgangspunkt blive behandlet her i landet, medmindre der foreligger klare indikationer om nære familiemedlemmer i et andet land, hvor den pågældende har haft ophold forud for indreisen i Danmark.

Hvis barnet er fyldt 14 år, vil Rigspolitiet dog rutinemæssigt – på tilsvarende måde som for asylansøgere over 18 år – rette fingeraftryksforespørgsler til andre EU-lande og foretage eventuelle andre undersøgelser med henblik på at undersøge, om den pågældende er kendt i andre EU-lande, og om der som følge deraf måtte være grundlag for at søge den pågældende overført eller tilbageført til et andet EU-land efter reglerne i Dublin-konventionen. Som udgangspunkt vil sager vedrørende uledsagede mindreårige asylansøgere dog versere kortere tid i Dublin-proceduren end sager vedrørende voksne asylansøgere, idet der er aftalt særlige retningslinjer herom mellem Rigspolitiet og Udlændingestyrelsen.

2.3.2. Valg af sagsbehandlingsprocedure

Når det besluttes, at en uledsaget mindreårig asylansøgers asylansøgning skal behandles her i landet, besluttes det samtidig, om ansøgningen skal behandles i asylproceduren eller efter en særlig praksis, hvorefter der meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, med det samme.

I praksis betyder det, at en uledsaget mindreårig asylansøger får behandlet sin ansøgning i asylproceduren, hvis den pågældende findes tilstrækkeligt moden til at gennemgå en egentlig asylsagsbehandling. Det gælder normalt alle børn, der er 15 år eller der-

over, samt nogle børn, der er mellem 12 og 15 år. Modenhedsvurderingen foretages af Udlændingestyrelsen og kan påklages til Integrationsministeriet.

Børn under 12 år får normalt ikke behandlet deres asylansøgning i asylproceduren. Disse børn meddeles i stedet opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, på grund af lav alder og manglende modenhed. Dette kan også være tilfældet for så vidt angår nogle børn over 12 år. I disse tilfælde betragtes asylansøgningen som frafaldet. Asylansøgningen genoptages dog efter ansøgning.

Anses den uledsagede mindreårige asylansøger for tilstrækkeligt moden til at gennemgå en asylsagsbehandling, udfylder den pågældende – i det omfang den pågældende er i stand hertil – et asylansøgnings-skema på sit modersmål eller eventuelt et andet sprog, som den pågældende behersker.

Den uledsagede mindreårige asylansøger indkaldes herefter til en asylsamtale i Udlændingestyrelsen. Efter asylsamtalen træffer Udlændingestyrelsen afgørelse i sagen – under forudsætning af, at styrelsen fortsat vurderer, at ansøgeren er tilstrækkeligt moden til at gennemgå en asylsagsbehandling – eller sender sagen til Dansk Flygtningehjælp med indstilling om, at der meddeles afslag i åbenbart grundløs-proceduren, hvor der ikke er mulighed for at klage over styrelsens afgørelse. Meddeler Udlændingestyrelsen afslag på asyl i den almindelige procedure, anses afgørelsen for automatisk påklaget til Flygtningenævnet. I forbindelse med sagens behandling i Flygtningenævnet beskikkes en advokat for barnet, der varetager barnets interesser under sagens behandling.

Behandlingen af asylansøgninger fra uledsagede mindreårige sker som udgangspunkt forlods i Udlændingestyrelsen og Flygtningenævnet. Afhøringer og samtaler er tilpasset den uledsagede mindreårige asylansøgers alder og modenhed. Hvis asylsagen behandles i Flygtningenævnet, har der siden sommeren 2001 efter drøftelse med barnets bisidder været mulighed for, at forkyndelse af et eventuelt afslag på asyl sker ved formanden alene under overværelse af den uledsagede mindreårige asylansøger selv, den pågældendes advokat, bisidderen samt tolken.

Meddeles barnet endeligt afslag på asyl, tager Udlændingestyrelsen efterfølgende af egen drift stilling til, om den pågældende skal meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, som følge af manglende socialt netværk m.v. i hjemlandet. Retningslinjerne for behandlingen af disse sager er nærmere beskrevet i Folketingets Retsudvalgs beretning af 16. marts 1993 over forslag til lov om ændring af udlændingeloven og lov om social bistand (L 155).

F. t. l. vedr. udlændingeloven og integrationsloven

Det fremgår af Retsudvalgets beretning af 16. marts 1993, at afgørelsen af, om der skal meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 4 (nu § 9 c, stk. 1), beror på en konkret vurdering. I denne vurdering indgår såvel ansøgerens individuelle forhold som de generelle forhold i hjemlandet eller det land, som det eventuelt kunne blive relevant at udsende den pågældende til.

Det fremgår endvidere, at der i almindelighed meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 4 (nu § 9 c, stk. 1), i de tilfælde, hvor forældrene er døde, hvor der foreligger sikre oplysninger om, at de ikke kan findes, hvor barnet er afskåret fra at komme i kontakt med dem, eller hvor der ikke findes et tilstrækkeligt familiemæssigt eller socialt netværk i hjemlandet eller det tidligere opholdsland. Også krigshandlinger eller lignende uroligheder i den pågældendes hjemland eller det tidligere opholdsland kan medføre, at der meddeles opholdstilladelse.

Det indgår tillige i vurderingen, om den pågældende, hvis denne har været uden kontakt med forældrene i længere tid, inden udrejsen har været undergivet offentlig forsorg, der vil kunne genetableres ved en tilbagevendende.

Det skal således sikres, at barnet ved en tilbagevendende ikke kommer i en reel nødsituation. Det skal tillige sikres, at den pågældende ikke bringes i en situation, der adskiller sig væsentligt fra situationen for andre personer på samme alder i hjemlandet.

Det bemærkes, at der ikke kan meddeles afslag på en ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, til en uledsaget mindreårig asylansøger, der har fået afslag på asyl, alene under henvisning til, at ansøgeren på tidspunktet for afgørelsen er fyldt 18 år. Der henvises i den forbindelse til indenrigsministerens besvarelse af 3. juni 1999 af spørgsmål nr. 368 stillet af Folketingets Retsudvalg den 20. april 1999.

En uledsaget mindreårig asylansøger, der meddeles endeligt afslag på opholdstilladelse, og som derfor ikke har ret til at opholde sig her i landet, skal udrejse af landet, jf. udlændingelovens § 30, stk. 1. Udrejser udlændingen ikke frivilligt, drager politiet omsorg for udrejsen, jf. udlændingelovens § 30, stk. 2.

2.4. Bisidderordning under sagsbehandlingen

Der er i forbindelse med behandlingen af asylansøgninger fra uledsagede mindreårige asylansøgere etableret en obligatorisk ordning, hvorefter Dansk Røde Kors stiller en bisidder til rådighed for barnet, hver gang den pågældende har kontakt med myndighederne. Bisidderen deltager i samtlige afhøringer og

samtaler hos politiet og udlændingemyndighederne. Bisidderen er ligeledes med, hvis barnet skal gennemgå f.eks. en torturundersøgelse, en aldersundersøgelse eller en sprogtest.

Bisidderen har til opgave at støtte barnet i afhørings- og samtalsituationen og påse, at samtalen foregår med en skånsomhed, der er afpasset sagens karakter og barnets alder. Bisidderen skal endvidere være opmærksom på, at afhøringen foregår på en sådan måde, at der tages behørigt hensyn til barnets baggrund og kultur. Det er ligeledes bisidderens opgave at sikre sig, at barnet i videst muligt omfang forstår sagsgangen samt de rettigheder, den pågældende har. Endelig kan bisidderen videregive eventuelle oplysninger til børnecentrene om særlige omsorgsbehov hos barnet.

Dansk Røde Kors har for tiden tre bisiddere ansat til varetagelse af opgaverne som bisiddere. Det tilstræbes, at det er den samme bisidder, som barnet møder hver gang, men det kan af praktiske årsager ikke altid lade sig gøre.

2.5. Indkvartering under sagsbehandlingen

Uledsagede mindreårige asylansøgere indkvarteres på tre børnecentre, der for tiden drives af Dansk Røde Kors. Derudover er nogle af børnene indkvarteret privat hos slægtninge her i landet eller i sjældne tilfælde hos danske plejefamilier.

2.6. Andre ordninger i forhold til uledsagede mindreårige asylansøgere under sagsbehandlingen

2.6.1. Dansk Røde Kors' almindelige tilsyn

Dansk Røde Kors har oplyst, at der straks ved ankomsten af en uledsaget mindreårig asylansøger til et børnecenter udpeges to kontaktpersoner (en primær og en sekundær kontaktperson), der fungerer som barnets nærmeste omsorgspersoner. Dansk Røde Kors træder således i et ikke nærmere formelt fastlagt omfang i forældrenes sted i forhold til uledsagede mindreårige asylansøgere. Dansk Røde Kors tager endvidere på besøg hos de børn, der er indkvarteret privat, fire gange om året. Besøgene skal sikre, at barnet har det godt, og at familien kan klare opgaven, ligesom de tjener til at kontrollere, om barnet går i skole og kommer til læge, hvis det er nødvendigt.

Personalet på børnecentret udarbejder en socialrapport om barnet, der indeholder en beskrivelse af barnets trivsel, eventuelle særlige problemer, barnets baggrund og en vurdering af, hvor det er bedst for barnet at bo i fremtiden. Oplysningerne i socialrapporten anvendes af Dansk Røde Kors bl.a. – hvis barnet får opholdstilladelse – i forbindelse med Dansk Røde

Kors' inddragelse i Udlændingestyrelsens visitering af barnet til en bestemt kommune, jf. herved afsnit 2.8, og senere i forbindelse med kommunens vurdering af barnets behov for særlig støtte eller hjælp.

Rådgivning og eventuelle beslutninger i forhold til barnet foregår altid i et tæt samarbejde med den stedlige kommune, som efter servicelovens § 6, jf. § 33, har tilsynspligt i forhold til alle børn og unge under 18 år i kommunen.

2.6.2. Rådgivning m.v. fra Dansk Flygtningehjælp

Dansk Flygtningehjælp har oplyst, at organisationen med støtte fra EU-kommissionen fra maj 1999 til maj 2000 arbejdede med en større undersøgelse af forholdene for uledsagede mindreårige asylansøgere i Danmark. Under projektperioden tilbød Flygtningehjælpen asylrådgivning til børn og unge, der var indkvarteret på Dansk Røde Kors' børnecentre. Der var afsat to deltidstillinger til brug for rådgivningsprojektet. Flygtningehjælpen afholdt generelle rådgivningsmøder om asylproceduren for børn i grupper samt individuel rådgivning og juridisk assistance for det enkelte barn, hvis dette var nødvendigt. Det foregik i praksis på den måde, at Dansk Røde Kors rettede henvendelse til Dansk Flygtningehjælp i de tilfælde, hvor Dansk Røde Kors vurderede, at barnet havde behov for juridisk bistand.

Dansk Flygtningehjælp har endvidere oplyst, at man i 2001 fik et mindre beløb fra Tips og Lotto-midler til arbejdet med uledsagede mindreårige asylansøgere, som blev anvendt til at udarbejde en rådgivningsfolder til børnene om asylproceduren, idet Dansk Flygtningehjælp kun kunne rådgive et begrænset antal børn med de tilstedeværende ressourcer. Rådgivningsfolderen »Din vej – informationspjece om det danske asylsystem til unge uledsagede asylansøgere« er udgivet på dansk, arabisk og sorani kurdisk.

Dansk Flygtningehjælp har endelig oplyst, at organisationen i dag yder generel rådgivning af begrænset omfang til uledsagede mindreårige asylansøgere på Dansk Røde Kors' børnecentre. Endvidere foretages der enkelte, individuelle rådgivninger på opfordring fra Dansk Røde Kors-medarbejdere. Flygtningehjælps juridiske assistance har typisk omhandlet hjælp til påklage af Udlændingestyrelsens afslag på opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1 (tidligere § 9, stk. 2, nr. 4), til Integrationsministeriet.

2.7. Eftersøgning af familie

Dansk Røde Kors gennemfører i dag eftersøgning af forældre og/eller nære slægtninge, såfremt en uledsaget mindreårig asylansøger udtrykker ønske herom.

Eftersøgningen foretages via den Internationale Røde Kors Komité (ICRC) internationale eftersøgningssystem og de nationale Røde Kors selskaber.

Dansk Røde Kors har siden 1. januar 2002 haft en obligatorisk ordning, hvorefter alle uledsagede mindreårige asylansøgere modtager tilbud om eftersøgning af forældre eller nære slægtninge. Dansk Røde Kors' eftersøgningstjeneste kontakter således altid, når barnet har opholdt sig her i landet i tre måneder, barnets kontaktperson på centeret for at høre, om der er kontakt til barnets forældre. Er dette ikke tilfældet, vil eftersøgningstjenesten arrangere et møde med barnet, dets kontaktperson og eventuelt en tolk for at fortælle barnet om mulighederne for at eftersøge forældrene. Eftersøgningen foretages alene i samarbejde med barnet, og resultatet af eftersøgningen er fortrolig mellem Dansk Røde Kors' eftersøgningstjeneste og barnet.

2.8. Visitering m.v.

Hvis Udlændingestyrelsen meddeler en uledsaget mindreårig asylansøger opholdstilladelse – enten efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, eller asyl – træffer Udlændingestyrelsen samtidig afgørelse om, i hvilken kommune den pågældende skal tage bopæl, jf. integrationslovens § 10, stk. 1, og boligplaceringsbekendtgørelsens § 12, stk. 1.

I sager vedrørende visitering af uledsagede mindreårige asylansøgere til en bestemt kommune anmoder Udlændingestyrelsen altid Dansk Røde Kors om bemærkninger til sagen, inden der træffes afgørelse i sagen. Dansk Røde Kors fremkommer i den forbindelse inden for 10 dage med oplysninger om eventuel familie i Danmark, mulige indkvarteringsformer, nødvendig hjælp til barnet m.v., hvorefter Udlændingestyrelsen træffer afgørelse i sagen.

Hovedparten af de uledsagede mindreårige asylansøgere i Danmark er mellem 15 og 17 år. I forbindelse med visiteringen af børn i denne aldersgruppe til en kommune vurderes det ofte, at barnet kan tage vare på sig selv med begrænset støtte fra en voksen. I så fald vil barnet blive visiteret til en kommune, hvor den pågældende f.eks. har slægtninge, og hvor den pågældende anvises egen bolig.

En del af de uledsagede mindreårige asylansøgere har behov for tilbud om særlige boligformer med megen voksenstøtte. Det vil oftest dreje sig om børn uden familie eller slægtninge i Danmark. Disse børn visiteres så vidt muligt til kommuner, hvor der er oprettet såkaldte børnehuse, hvor de kan opholde sig hele døgnnet sammen med andre børn i en tilsvarende situation.

Er der ikke plads i børnehuse, visiteres barnet til en kommune, som herefter må anvende de tilbud, som eksisterer i den pågældende kommune, herunder eksempelvis familiepleje hos slægtninge eller en dansk familie. Enkelte kommuner har etableret særlige opholdssteder for uledsagede mindreårige asylansøgere, der er meddelt opholdstilladelse, og som visiteres til den pågældende kommune. Det kan f.eks. være særlige efterskoler eller særlige ungdomskollektiver.

Når en uledsaget mindreårig asylansøger er meddelt opholdstilladelse, og Udlændingestyrelsen har visiteret barnet til en bestemt kommune, overgår ansvaret for barnet til kommunen. Det er herefter den enkelte kommune, der har ansvaret for integrationen af barnet. Kommunen kan vælge at tilbyde barnet et introduktionsprogram, jf. integrationslovens § 16, stk. 5, eller at lade barnet følge de almindelige tilbud, der findes i kommunen. Såfremt den pågældende udlænding er fyldt 18 år ved kommunens overtagelse af ansvaret, skal kommunen tilbyde den pågældende et introduktionsprogram.

Det kan navnlig være relevant at tilbyde et introduktionsprogram til børn mellem 16 og 17 år, der ikke (længere) går i skole eller er under uddannelse, og som har en sådan alder og modenhed, at de med fordel kan deltage i programmet.

Kommunens beslutning om at tilbyde et introduktionsprogram træffes ikke nødvendigvis i forbindelse med overtagelse af ansvaret for barnet, men kan træffes på et hvilket som helst tidspunkt, indtil barnet fylder 18 år, og kan således fortsætte efter det fyldte 18. år.

Er der ikke tilbudt et introduktionsprogram til barnet inden det fyldte 18. år, vil den pågældende ikke efterfølgende blive omfattet af reglerne herom, men vil i stedet være omfattet af lovgivningens almindelige regler om uddannelsesstilbud m.v. og kunne få hjælp efter lov om aktiv socialpolitik, såfremt betingelserne herfor er opfyldt. Den pågældende vil endvidere kunne tilbydes introduktionsmæssige tiltag som led i den almindelige integrationsindsats over for flygtninge og indvandrere, jf. integrationslovens § 3, stk. 2.

Der udpeges i dag ikke normalt en midlertidig forældremyndighedsindehaver efter lov om forældremyndighed og samvær for uledsagede mindreårige asylansøgere, der meddeles opholdstilladelse.

3. Lovforslagets indhold

Lovforslaget vedrører alene uledsagede mindreårige asylansøgere, jf. nærmere om definitionen heraf i afsnit 2.1 og 3.1.

3.1. Definition af en »uledsaget mindreårig asylansøger«

Efter den gældende praksis, jf. afsnit 2.1, er det som udgangspunkt alderen på indrejsetidspunktet, der er bestemmende for, om den pågældendes asylansøgning skal behandles efter retningslinjerne for uledsagede mindreårige asylansøgere. Efter omstændighederne er det dog ud fra en konkret vurdering tidspunktet for indgivelsen af asylansøgningen, der er afgørende for, på hvilken måde ansøgningen skal behandles, f.eks. hvis der er gået meget lang tid fra en uledsaget mindreårigs indrejse her i landet til indgivelsen af asylansøgningen.

Som en ændring i forhold til den hidtidige definition af en uledsaget mindreårig asylansøger vil det fremover altid være alderen på tidspunktet for indgivelsen af asylansøgningen, der er bestemmende for, om en asylansøger skal behandles efter retningslinjerne for behandling af asylansøgninger fra uledsagede mindreårige asylansøgere. Det bemærkes hertil, at indrejsetidspunktet i visse tilfælde kan være vanskeligt at fastslå med sikkerhed, hvorimod tidspunktet for indgivelsen af asylansøgningen altid er registreret hos myndighederne.

Indgivelse af asylansøgning sker som oftest i forbindelse med eller meget kort tid efter indrejsen. I disse tilfælde vil der derfor ikke ske nogen reel ændring i forhold til gældende praksis. I de tilfælde, hvor ansøgningen først indgives senere, og hvor ansøgeren i mellemtiden er fyldt 18 år, findes der ikke at være retssikkerhedsmæssige betænkeligheder ved at behandle ansøgeren som enhver anden voksen asylansøger.

Det vil fortsat ikke have nogen betydning, at en uledsaget mindreårig asylansøger fylder 18 år, mens ansøgningen om opholdstilladelse er under behandling.

Det skal herudover præciseres, at spørgsmålet om, hvorvidt en mindreårig asylansøger kan betragtes som uledsaget, beror på en konkret vurdering i hver enkelt sag, hvori indgår alle oplysninger om barnets personlige forhold. Ved Udlændingestyrelsens afgørelse om, hvorvidt en mindreårig asylansøger skal betragtes som uledsaget, gælder forvaltningslovens krav om begrundelse, partshøring og klagevejledning. Afgørelsen kan indbringes for Integrationsministeriet.

Den gældende definition forudsættes i øvrigt ikke ændret. Der henvises nærmere herom til afsnit 2.1.

3.2. Sagsbehandlingsproceduren

Regeringen finder, at uledsagede mindreårige asylansøgere fortsat bør behandles efter den hidtidige

praksis i den indledende asylfase. Der henvises herved til det under afsnit 2.3.1 anførte herom.

Regeringen finder det ikke hensigtsmæssigt, at alle uledsagede mindreårige asylansøgere automatisk gennemgår en asylsagsbehandling. Det er således af afgørende betydning at sikre, at især de yngre uledsagede mindreårige asylansøgere ikke gennemgår en – i nogle tilfælde måske længerevarende – myndighedsbehandling efter deres ankomst til Danmark. Endvidere vil de yngre børn i mange tilfælde næppe kunne forklare sammenhængende og detaljeret om deres begrundelse for at søge asyl, og der vil derfor ikke være nogen mening i at lade denne gruppe børn gennemgå en almindelig asylprocedure.

Regeringen finder på den anden side ikke grundlag for automatisk at meddele opholdstilladelse til alle uledsagede mindreårige asylansøgere straks efter indrejsen i Danmark. Regeringen finder således, at uledsagede mindreårige asylansøgere, der skønnes at være tilstrækkeligt modne til at gennemgå en almindelig asylprocedure, herunder til at forklare fyldestgørende om deres asylmotiv, fortsat – som efter gældende praksis – skal gennemgå en almindelig asylprocedure.

Det foreslås derfor, at uledsagede mindreårige asylansøgere, som skønnes ikke at være tilstrækkeligt modne til at gennemgå en almindelig asylprocedure – som i dag – kan meddeles opholdstilladelse umiddelbart efter, at asylsagen registreres til behandling her i landet. Opholdstilladelsen vil blive meddelt efter en ny bestemmelse i udlændingelovens § 9 c, stk. 3, nr. 1, hvis der efter det, som er oplyst om barnets personlige forhold, er særlige grunde til at antage, at barnet ikke bør gennemgå en asylsagsbehandling, jf. lovforslagets § 1, nr. 1.

Børnenes ophold på asylcentrene bliver herved af kortere varighed, end hvis de pågældende skulle afvente afgørelsen på deres asylansøgning, og der skabes hermed hurtigt ro og trykthed omkring børnene, idet børnene overgår til integrationsfasen efter kortere tids ophold i Danmark.

Bestemmelsen skal kun anvendes over for uledsagede mindreårige asylansøgere, jf. afsnit 2.1 og 3.1.

Den foreslåede bestemmelse forudsættes administreret i overensstemmelse med gældende praksis, således at børn under 12 år normalt anses for ikke at være tilstrækkeligt modne til at gennemgå en almindelig asylprocedure og derfor umiddelbart kan meddeles opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 9 c, stk. 3, nr. 1.

For børn mellem 12 og 15 år vil det i overensstemmelse med gældende praksis afhænge af en konkret og individuel vurdering, om det enkelte barn kan anses

for tilstrækkeligt moden til at gennemgå en almindelig asylprocedure. For børn over 15 år vil det normalt gælde, at de pågældende anses for tilstrækkeligt modne til at forstå og gennemgå en almindelig asylprocedure. Ved Udlændingestyrelsens vurdering af barnets alder og modenhed vil der skulle tages hensyn til, om der foreligger særlige forhold, der bevirker, at barnet ikke bør gennemgå en almindelig asylprocedure og i stedet meddeles opholdstilladelse med det samme efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 9 c, stk. 3, nr. 1, herunder f.eks. at barnet er udviklingshæmmet, sygt eller stærkt traumatiseret.

Det bemærkes, at hvis en uledsaget mindreårig asylansøger skal gennemgå den almindelige asylprocedure, vil selve behandlingen af sagen skulle foregå efter samme retningslinjer som i dag. Det betyder bl.a., at der fortsat vil være mulighed for at træffe afgørelse i sager vedrørende uledsagede mindreårige asylansøgere efter åbenbart grundløs-proceduren. Afhøringer og samtaler vil fortsat være afpasset den uledsagede mindreårige asylansøgers alder og modenhed.

Ved Udlændingestyrelsens afgørelse af, om et barn bør gennemgå den almindelige asylprocedure eller meddeles opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 9 c, stk. 3, nr. 1, med det samme, gælder forvaltningslovens krav om begrundelse, partshøring og klagevejledning. Barnet vil således blive partshørt over Udlændingestyrelsens vurdering af, at den pågældende anses for tilstrækkeligt moden til at gennemgå den almindelige asylprocedure og dermed ikke skal meddeles opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 3, nr. 1.

Udlændingestyrelsens afgørelse kan indbringes for Integrationsministeriet.

Flygtningenævnet vil dog – uanset om Integrationsministeriet eventuelt har stadfæstet en afgørelse fra Udlændingestyrelsen om, at barnet bør gennemgå den almindelige asylprocedure – kunne hjemvise en sag vedrørende en uledsaget mindreårig asylansøger til Udlændingestyrelsen med den begrundelse, at den pågældende mindreårige asylansøger efter Flygtningenevnets vurdering ikke bør gennemgå en asylsagsbehandling i Flygtningenævnet. Det forudsættes, at Udlændingestyrelsen i så fald af egen drift meddeler den pågældende opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 9 c, stk. 3, nr. 1.

Ved afgørelsen af, om der skal meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 3, nr. 1, bør der lægges vægt på, om der uden problemer kan skabes – f.eks. telefonisk – kontakt til barnets forældre i hjemlandet. Hvis dette er tilfældet, vil der nor-

malt skulle meddeles afslag på opholdstilladelse, medmindre det f.eks. ikke er praktisk muligt at genforene barnet med forældrene i deres opholdsland.

Ved meddelelse af opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 9 c, stk. 3, nr. 1, betragtes asylansøgningen som frafaldet. Barnet oplyses imidlertid samtidig om, at det til enhver tid har mulighed for at fastholde ansøgningen om asyl og få asylsagen realitetsbehandlet. Barnet er dermed ikke afskåret fra på et senere tidspunkt at blive meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7. Barnet kan således f.eks. efter samråd med sin repræsentant, jf. afsnit 3.4, anmode om at få realitetsbehandlet sin asylsag, selvom barnet har fået opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 9 c, stk. 3, nr. 1. Dette gælder uanset barnets alder.

Det forhold, at barnet vælger at fastholde sin ansøgning om asyl, har ikke betydning for den allerede meddelte opholdstilladelse. Barnet mister således ikke den meddelte opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 9 c, stk. 3, nr. 1, ved at fastholde sin asylansøgning. Dette gælder også, hvis asylsagsbehandlingen resulterer i et afslag på asyl. Hvis barnet meddeles asyl, vil den pågældendes opholdstilladelse overgå til at være en opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7.

Det bemærkes, at såfremt et barn ikke har fastholdt sin ansøgning om asyl, og der senere viser sig grundlag for at inddrage barnets opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse i § 9 c, stk. 3, nr. 1, vil Udlændingestyrelsen af egen drift skulle behandle barnets asylansøgning forud for en eventuel udsendelse. Dette skal ses i sammenhæng med, at der efter udlændingelovens § 31 gælder et absolut refoulementsforbud. Et barn, der er meddelt opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 9 c, stk. 3, nr. 1, er herved – ligesom et barn, der er meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7 – beskyttet mod udsendelse, hvis barnet derved risikerer forfølgelse omfattet af udlændingelovens § 7, se nærmere herom i afsnit 3.7.2.

Hvis en uledsaget mindreårig asylansøger, der meddeles opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 9 c, stk. 3, nr. 1, fastholder sin ansøgning om asyl, vil der ved tilrettelæggelsen og behandlingen af den pågældendes asylsag skulle tages særligt hensyn til barnets situation, herunder barnets alder og modenhed. Dette vil – i forhold til samtaler med voksne asylansøgere – som i dag indebære en øget opmærksomhed på de fysiske rammer for asylsamtalen med barnet, en særlig fleksibel tilret-

telæggelse af samtaler med barnet samt anvendelsen af særligt uddannet personale og tolke.

Hvis en uledsaget mindreårig asylansøger, der findes tilstrækkeligt moden til at gennemgå asylproceduren, meddeles endeligt afslag på asyl, tager Udlændingestyrelsen som hidtil af egen drift stilling til, om den pågældende skal meddeles opholdstilladelse, fordi der er grund til at antage, at den pågældende ellers vil blive stillet i en reel nødsituation ved en tilbagevenden til hjemlandet. Opholdstilladelsen meddeles i så fald i medfør af den ved lovforslagets § 1, nr. 1, foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 9 c, stk. 3, nr. 2. Ved vurderingen efter § 9 c, stk. 3, nr. 2, anvendes fortsat de kriterier, som er angivet i Folketingets Retsudvalgs beretning af 16. marts 1993, jf. herved afsnit 2.3.2.

Afgørelser efter de foreslåede bestemmelser i udlændingelovens § 9 c, stk. 3, træffes af Udlændingestyrelsen og kan påklages til Integrationsministeriet, jf. udlændingelovens § 46, stk. 1 og 2.

Det foreslås i overensstemmelse med gældende praksis, at klage over afslag på opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse i § 9 c, stk. 3, nr. 2, tillægges opsættende virkning, såfremt påklagen sker inden 7 dage efter, at afslaget på opholdstilladelse er meddelt den pågældende.

En uledsaget mindreårig asylansøger, der meddeles endeligt afslag på opholdstilladelse, og som derfor ikke har ret til at opholde sig her i landet, skal udrejse af landet, jf. udlændingelovens § 30, stk. 1. Udrejser udlændingen ikke frivilligt, drager politiet omsorg for udrejsen, jf. udlændingelovens § 30, stk. 2.

3.3. *Indkvartering under sagsbehandlingen*

Der vil ikke med lovforslaget ske nogen ændring i praksis for indkvartering af uledsagede mindreårige asylansøgere. Uledsagede mindreårige asylansøgere vil således fortsat blive indkvarteret på særlige børnecentre. Derudover vil nogle af børnene blive indkvarteret privat hos slægtninge her i landet eller hos danske plejefamilier.

Regeringen finder dog, at uledsagede mindreårige asylansøgere allerede under sagsbehandlingen skal kunne indkvarteres på særlige efterskoler og lignende, såfremt de pågældende har alderen og modenheden hertil og selv ønsker det.

En mere aktiv asylfase, hvor der er mulighed for at iværksætte tiltag, som styrker det pågældende barns færdigheder, herunder f.eks. ved indkvartering på efterskole, vil således skabe bedre forudsætninger for en hurtigere integration i det danske samfund, idet barnet

får mulighed for at deltage i et aktivt uddannelsesforløb sammen med jævnaldrende danske børn.

Typisk vælger danske børn efterskole, fordi de gerne vil prøve noget nyt, få nye lærere og kammerater, komme væk hjemmefra, forbedre deres faglige standpunkt, få tid til at dyrke deres kreative sider inden for f.eks. musik, teater, sport og få lejlighed til at blive mere selvstændige og modne eller til at finde en uddannelse, hvis holdninger og værdier passer dem.

En uledsaget mindreårig asylansøger kan således ønske at blive indkvarteret på en efterskole på grund af skolens tilbud og holdninger, og fordi barnet har lyst til at dygtiggøre og udvikle sig. Et efterskoleophold kan forberede og ruste barnet til at blive integreret i det danske samfund og samtidig styrke barnets lyst og motivation til at gå i gang med en uddannelse eller beskæftigelse efterfølgende. Selv om barnet meddeles afslag på opholdstilladelse, vil et ophold på efterskole kunne have medvirket til at dygtiggøre barnet.

Som udgangspunkt vil det i princippet være mest hensigtsmæssigt, at barnet kan fortsætte sit ophold på skolen, når barnet eventuelt meddeles opholdstilladelse i Danmark. Udlændingestyrelsen vil således ved visitering af barnet til en kommune skulle inddrage barnets ophold på efterskolen i sit samlede beslutningsgrundlag – på lige fod med andre relevante hensyn, jf. herved afsnit 2.8.

Det bemærkes, at der i enkelte kommuner allerede eksisterer ordninger om placering af uledsagede mindreårige asylansøgere i særlige efterskoler, når de pågældende er meddelt opholdstilladelse her i landet, jf. afsnit 2.8.

3.4. Udpegning af en repræsentant efter udlændingelovens regler til varetagelse af barnets interesser

Lovforslaget indebærer, at der etableres en fast ordning for udpegning af en repræsentant for uledsagede mindreårige asylansøgere, jf. den ved lovforslagets § 1, nr. 4, foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 56 a. Repræsentanten skal støtte barnet og varetage dets interesser.

Hovedsigtet med den foreslåede faste repræsentantordning er at sikre, at alle uledsagede mindreårige asylansøgere får udpeget en fast personlig støtte hurtigst muligt efter deres ankomst til Danmark. I den første del af barnets ophold her i landet vil en væsentlig del af repræsentantens opgaver naturligt være forbundet med at yde støtte i forbindelse med behandlingen af barnets asylsag, men repræsentanten skal også støtte barnet i relation til andre, mere personlige

spørgsmål, f.eks. vedrørende skolegang og særlige omsorgs- eller behandlingsbehov.

Der henvises til afsnit 3.4.3 om repræsentantens opgaver og kompetence.

3.4.1. Tidspunktet for udpegningen

Det foreslås, at proceduren for udpegning af en repræsentant til varetagelse af barnets interesser, jf. herved afsnit 3.4.4, iværksættes, så snart det er konstateret af Udlændingestyrelsen, at der er tale om en uledsaget mindreårig asylansøger.

Herved sikres det bl.a., at barnet har en repræsentant i de tilfælde, hvor den pågældende skal gennemgå Dublin-proceduren eller andre omfattende sagsbehandlingsskridt i den indledende asylfase (identitetsundersøgelser m.v.). Repræsentanten vil således have mulighed for at støtte barnet allerede i forbindelse med de indledende afhøringer hos politiet og i forbindelse med eventuelle aldersundersøgelser m.v. For så vidt angår de børn, der anses for at være tilstrækkeligt modne til at gennemgå asylproceduren, vil repræsentanten endvidere kunne støtte den pågældende i forbindelse med udfyldelse af asylansøgningsskemaet, som i givet fald finder sted i den indledende asylfase.

3.4.2. Hvem kan udpeges som repræsentant?

Regeringen finder, at spørgsmålet om, hvem der kan udpeges som repræsentant for barnet, må bero på en konkret vurdering i den enkelte sag, idet der skal lægges afgørende vægt på, hvad der samlet set er bedst stemmende med hensynet til barnets interesser.

Generelt vil det være et krav, at den person, der udpeges, er uafhængig af udlændingemyndighederne. Heri ligger, at den pågældende ikke må være ansat i en myndighed, der behandler asylsager eller sager vedrørende opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 9 c, stk. 3. Der kan således ikke udpeges personer, der er ansat i Udlændingestyrelsen, Integrationsministeriets departement eller Rigspolitiet. Endvidere vil der ikke kunne udpeges personer, der er ansat i Dansk Flygtningehjælp til at beskæftige sig med asylsager, der forsøges afgjort i åbenbart grundløs-proceduren. Der vil heller ikke kunne udpeges personer, der er medlemmer af Flygtningenævnet.

Repræsentanten kan f.eks. være en person, der er ansat i eller tilknyttet Dansk Røde Kors eller en tilsvarende organisation, herunder f.eks. også frivillige, der er tilknyttet Dansk Flygtningehjælp, og som i forvejen beskæftiger sig med rådgivning af flygtninge. Der vil ikke være noget til hinder for, at f.eks. den bisidder, der har støttet barnet inden udpegningen af en repræ-

sentant, jf. afsnit 2.4 og 3.5, fortsætter som repræsentant for barnet. Privatpersoner og personer fra andre organisationer, der er uafhængige af udlændingemyndighederne, og som måtte udtrykke ønske herom, vil ligeledes kunne udpeges som repræsentanter. Der henvises i øvrigt til afsnit 3.4.8 om vederlag og afsnit 5 om de økonomiske og administrative konsekvenser af lovforslaget.

Hvis den uledsagede mindreårige asylansøger er indkvarteret på et børnecenter, bør repræsentanten som udgangspunkt ikke udpeges blandt de personer, der er ansat på det pågældende børnecenter. Herved sikres barnet den størst mulige sikkerhed for, at centerets personale ikke får oplysninger, som barnet ikke måtte ønske at dele med personalet. Barnets to kontaktpersoner, der er udpeget på centeret, skal således ikke kunne få oplysninger om barnets asylsag, medmindre barnet selv ønsker at videregive oplysninger herom, jf. nærmere om kontaktpersoner i afsnit 2.6.1 og 3.5.

Repræsentanten kan også være en slægtning til barnet, der er bosat i Danmark. I den forbindelse bemærkes, at det må antages, at uledsagede mindreårige asylansøgere normalt har et stort behov for at støtte sig til eventuel familie her i landet, og at nogle børn indkvarteres privat hos slægtninge, der er bosat her i landet. Hvis barnet har slægtninge i Danmark, vil barnet endvidere typisk blive visiteret til en kommune, hvor de pågældende slægtninge er bosat. Herudover kan det være en fordel at udpege en person, som har samme kulturelle og sproglige baggrund som barnet. Det må dog være en forudsætning, at den pågældende har et sådant kendskab til det danske sprog og det danske samfund, at den pågældende kan anses for egnet til at varetage opgaven.

Hvis der er grundlag for at antage, at barnets slægtning vil modvirke myndighedernes samarbejde med barnet, herunder arbejdet med at eftersøge og etablere kontakt til barnets forældre med henblik på en senere genforening, eller handle i strid med barnets egne ønsker og behov, vil dette tale afgørende imod, at den pågældende slægtning udpeges som repræsentant for barnet, jf. nærmere om eftersøgning af barnets forældre i afsnit 3.7.

Der stilles efter forslaget ikke krav om, at den person, der udpeges, skal have en nærmere bestemt uddannelse eller erfaring. Omvendt vil det være en betingelse, at den pågældende – bl.a. på baggrund af sin uddannelse og erhvervs erfaring – er egnet til at varetage opgaven. Endvidere må den pågældende ikke have begået strafbart forhold – eller på anden måde

udvist en adfærd – som gør den pågældende uegnet til at varetage opgaven.

Det er hensigten, at der skal etableres en form for kursusvirksomhed med bl.a. hjælp fra Dansk Røde Kors med henblik på at sikre, at den personkreds, som udpeges til at fungere som repræsentanter for børnene, har den fornødne baggrund herfor. Dansk Røde Kors vil i den forbindelse kunne trække på sin mangeårige erfaring fra arbejdet med uledsagede mindreårige asylansøgere.

Endvidere vil der bl.a. i samarbejde med Dansk Røde Kors blive udarbejdet skriftligt informationsmateriale, der navnlig vil kunne være til hjælp for de repræsentanter, der ikke tidligere har virket som repræsentanter, og som endnu ikke har været på kursus. Det vil navnlig kunne være relevant i de tilfælde, hvor der udpeges en slægtning som repræsentant for barnet.

Det vil være naturligt at inddrage andre organisationer, der arbejder med uledsagede mindreårige asylansøgere, og som måtte ønske dette, i en sådan kursusvirksomhed og i udarbejdelsen af det skriftlige informationsmateriale.

Kursusvirksomheden og det skriftlige informationsmateriale vil bl.a. skulle omfatte en indføring i retningslinjerne for behandlingen af sager vedrørende uledsagede mindreårige asylansøgere og i asylproceduren.

3.4.3. Repræsentantens opgaver og kompetence

Repræsentanten til varetagelse af barnets interesser vil have kompetence til at træffe alle de beslutninger, som en forældremyndighedsindehaver normalt kan træffe på vegne af barnet.

I den første del af barnets ophold her i landet vil repræsentantens væsentligste opgave naturligt være forbundet med at støtte og vejlede den uledsagede mindreårige asylansøger i forbindelse med sagsbehandlingen af ansøgningen om opholdstilladelse i Danmark. Repræsentanten vil være til stede under alle afhøringer og samtaler hos udlændingemyndighederne og vil endvidere hjælpe bl.a. i forbindelse med udfyldelse af asylansøgningsskema samt forklare om sagskridt i forbindelse med sagsbehandlingen.

Repræsentanten vil endvidere kunne hjælpe barnet i forbindelse med eventuelle overvejelser om, hvorvidt barnet skal fastholde sin ansøgning om asyl i de tilfælde, hvor barnet meddeles opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 9 c, stk. 3, nr. 1, uden forinden at have gennemgået en asylsagsbehandling. Repræsentanten kan endvidere vejlede barnet om, hvorvidt barnet eventuelt bør anta-

ge en advokat i videre omfang, end hvad der automatisk tilbydes barnet, jf. nærmere herom i afsnit 3.6.

Herudover skal repræsentanten støtte barnet i relation til andre, mere personlige spørgsmål. Repræsentanten vil således efter forslaget have kompetence til på barnets vegne at træffe afgørelse i forbindelse med beslutninger om barnets personlige forhold. Det kan f.eks. være beslutninger vedrørende bopæl, skolegang, institutionsophold, sygdomsbehandling og økonomi. Det bemærkes i den forbindelse, at barnet vil være underlagt Udlændingestyrelsens afgørelse om visitering af barnet til en kommune, når barnet har fået opholdstilladelse.

3.4.4. Indstilling, høring og udpegning

Efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 56 a, stk. 1, anmoder Udlændingestyrelsen hurtigst muligt efter, at en uledsaget mindreårig asylansøger er indrejst i Danmark og har ansøgt om asyl, en organisation, som er godkendt hertil af integrationsministeren, om at indstille en person til hvervet som repræsentant for den pågældende.

Det er hensigten, at integrationsministeren efter lovforslagets vedtagelse godkender Dansk Røde Kors til at indstille personer til repræsentanthvervet.

Det bemærkes i den forbindelse, at Dansk Røde Kors i forvejen varetager en række opgaver i relation til uledsagede mindreårige asylansøgere. Således har Dansk Røde Kors gennem mange år forestået oprettelsen og driften af de særlige børnecentre, hvor uledsagede mindreårige asylansøgere indkvarteres. Dansk Røde Kors administrerer endvidere den bisidderordning, som alle uledsagede mindreårige asylansøgere er omfattet af. Dansk Røde Kors findes på den baggrund godt egnet til at varetage opgaven med at indstille en person til hvervet som repræsentant for barnet.

Dansk Røde Kors har et stort engagement i arbejdet med uledsagede mindreårige asylansøgere. Andre organisationer, der måtte udtrykke ønske herom, vil imidlertid også kunne involveres i opgaven. Der kan således være tale om mere end én organisation, som godkendes af integrationsministeren, og som efter konkret anmodning fra Udlændingestyrelsen kan indstille personer til hvervet som repræsentant.

Der kan endvidere være tale om, at Dansk Røde Kors indstiller personer til hvervet som repræsentant på baggrund af en i fællesskab med øvrige interesse-rede organisationer udarbejdet liste over egnede personer, også uden at disse øvrige organisationer er godkendt af integrationsministeren til selv at indstille personer til repræsentationshvervet.

Det er en forudsætning for udpegning af en repræsentant for barnet, at Udlændingestyrelsen forinden har fastslået, at barnet er uledsaget og mindreårigt, jf. herom nærmere afsnit 2.1 og 3.1.

I sager, hvor der er tvivl om, hvorvidt en uledsaget asylansøger er over eller under 18 år, og hvor det derfor er nødvendigt at foretage en aldersundersøgelse, kan Udlændingestyrelsen efter en konkret vurdering vælge at anmode Dansk Røde Kors – eller en anden tilsvarende organisation, som er godkendt hertil af integrationsministeren – om at indstille en person til hvervet som repræsentant for den pågældende. Udlændingestyrelsens beslutning om, hvorvidt Dansk Røde Kors – eller en anden tilsvarende organisation, som er godkendt hertil af integrationsministeren – skal indstille en person til hvervet som repræsentant i en sådan situation, vil bero på en konkret vurdering af barnets behov for støtte i forbindelse med sagsbehandling af spørgsmålet om barnets alder.

Udlændingestyrelsen kan alene træffe beslutning om, at der ikke skal indstilles en person til hvervet som repræsentant, i den periode, hvor barnets alder over eller under 18 år endnu ikke er fastslået. Træffer Udlændingestyrelsen i en sådan situation beslutning om, at der ikke skal indstilles en person til hvervet som repræsentant, skal der ikke udpeges en repræsentant for den pågældende asylansøger. Viser aldersundersøgelsen efterfølgende, at den pågældende er under 18 år, anmoder Udlændingestyrelsen Dansk Røde Kors – eller en anden tilsvarende organisation, som er godkendt hertil af integrationsministeren – om at indstille en person til hvervet som repræsentant for den pågældende.

Indstilling af en person til hvervet som repræsentant for en uledsaget mindreårig asylansøger sendes til det stedlige statsamt, hvor den uledsagede mindreårige asylansøger opholder sig. Det stedlige statsamt træffer herefter afgørelsen om udpegning.

Det foreslås i den forbindelse, at der – før der træffes afgørelse om udpegning af en repræsentant for barnet – skal finde en samtale sted med barnet, hvis barnet er fyldt 12 år, jf. den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 56 a, stk. 2. Der skal ligeledes finde en samtale sted med børn under 12 år, hvis barnets modenhed og sagens omstændigheder tilsiger det. Samtalen kan dog for begge aldersgrupper vedkommende undlades, hvis den må antages at være til skade for barnet eller uden nogen betydning for sagen. Beslutning herom træffes af statsamtet.

Det bemærkes, at samtalen med barnet ikke nødvendigvis skal finde sted hos statsamtet. I mange tilfælde vil samtalen mest hensigtsmæssigt kunne afhol-

des af og hos Dansk Røde Kors eller en anden organisation, der har indstillet personen til hvervet som repræsentant, da dette vil kunne fremskynde behandlingen af sager om udpegning af en repræsentant.

Under samtalen vil barnet blive hørt om sine ønsker med hensyn til, hvem der udpeges som barnets repræsentant.

Hvis en anden person end den, som er indstillet til hvervet som repræsentant for barnet, fremsætter anmodning til statsamtet om at blive udpeget som repræsentant for det pågældende barn, informerer statsamtet Dansk Røde Kors eller en anden organisation, der har indstillet en person til hvervet som repræsentant, herom, hvorefter organisationen gives lejlighed til at fremkomme med bemærkninger hertil – eventuelt i samråd med barnet. Statsamtet træffer herefter – ud fra en samlet vurdering af alle oplysninger i sagen og ud fra hensynet til, hvad der er bedst for barnet – afgørelse om, hvem der skal udpeges som repræsentant for barnet.

Statsamtet skal, medmindre ganske særlige grunde taler derimod, altid udpege en repræsentant for barnet, også selv om barnet ikke ønsker det. Kun helt undtagelsesvis vil statsamtet kunne undlade at udpege en repræsentant, herunder f.eks. hvis barnet inden for ganske kort tid vil fylde 18 år og blive myndigt.

Statsamtet kan efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 56 a, stk. 3, ændre en afgørelse om udpegning af en repræsentant for barnet, hvis ændringen findes bedst for barnet.

3.4.5. Påklage og overordnet administration af reglerne om udpegning af en repræsentant

Det foreslås, at statsamternes afgørelser efter de foreslåede bestemmelser i udlændingelovens § 56 a, stk. 1 og 3, kan påklages til Justitsministeriet (Civilretsdirektoratet), jf. den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 56 a, stk. 4.

Justitsministeriet (Civilretsdirektoratet) vil – udover at fungere som klageinstans i konkrete sager om udpegning af repræsentanter efter udlændingeloven – skulle varetage den overordnede administration af ordningen.

Justitsministeriet kan efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 56 a, stk. 5, fastsætte nærmere regler om statsamternes behandling af sager efter udlændingelovens § 56 a, stk. 1-4.

3.4.6. Ophør af hvervet som repræsentant

Det er hensigten, at en repræsentant for en uledsaget mindreårig asylansøger skal fungere fra hurtigst muligt efter barnets indrejse i Danmark, jf. afsnit

3.4.1, og indtil det pågældende barn bliver myndigt, bliver genforenet med sine forældre eller udrejser af landet. Hvervet som repræsentant ophører endvidere, når barnets ægtefælle indrejser i Danmark, eller når barnet indgår ægteskab, medmindre statsamtet efter § 1, 2. pkt., i ægteskabsloven har fastsat som vilkår for tilladelsen til at indgå ægteskab, selvom barnet ikke opfylder ægteskabsalderen på 18 år, at barnet trods ægteskabet fortsat er mindreårigt og dermed umyndigt indtil det fyldte 18. år.

Udpegningen af en repræsentant for en uledsaget mindreårig asylansøger vil endvidere ophøre, hvis der etableres en sådan kontakt til forældremyndighedsindehaveren, at den pågældende vil være i stand til at træffe beslutning om barnets personlige forhold, herunder i relation til behandlingen af sagen om opholdstilladelse. Udpegningen af en repræsentant for barnet ophører ikke automatisk, alene fordi der etableres kontakt til barnets forældre i udlandet. I den forbindelse bemærkes, at forældremyndigheden vanskeligt vil kunne udøves effektivt, hvis f.eks. der alene er tale om kontakt med forældrene gennem ustabil brevveksling over stor geografisk afstand. Det kan også tænkes, at forældrene er uvillige til at tage beslutninger på barnets vegne. Endelig kan det forekomme, at et barn har kontakt med sine forældre, men af forskellige grunde ikke ønsker at informere udlændingemyndighederne herom.

Hvervet som repræsentant ophører endvidere, når barnet meddeles opholdstilladelse. For at undgå, at der er en periode, hvor barnet ikke har nogen repræsentant, ophører udpegningen af en repræsentant udpeget efter udlændingeloven imidlertid først, når der – efter at barnet er meddelt opholdstilladelse – udpeges en midlertidig forældremyndighedsindehaver efter lov om forældremyndighed og samvær, jf. nærmere herom nedenfor i afsnit 3.4.7.

Hvervet som repræsentant for en uledsaget mindreårig asylansøger kan herudover ophøre, hvis statsamtet træffer beslutning herom efter den foreslåede bestemmelse i § 56 a, stk. 3. Herved sikres, at en afgørelse om udpegning af en repræsentant vil kunne ændres, hvis det findes bedst for barnet.

Der henvises til den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 56 a, stk. 6.

Hvervet som repræsentant for en uledsaget mindreårig asylansøger kan endelig i praksis ophøre, hvis repræsentanten de facto nedlægger sit hverv, idet den pågældende ikke ønsker at påtage sig de opgaver, der er forbundet med hvervet som repræsentant. I så fald indstilles der en ny person til hvervet som repræsentant for barnet over for statsamtet.

3.4.7. Udpegning af en midlertidig forældremyndighedsindehaver efter lov om forældremyndighed og samvær i forbindelse med meddelelse af opholdstilladelse til barnet

Efter § 25 i lov om forældremyndighed og samvær kan statsamtet afgøre, hvem forældremyndigheden skal tilkomme, hvis den ene af to indehavere eller begge indehavere af forældremyndigheden er forhindret i at træffe bestemmelse om barnets personlige forhold. Afgørelsen træffes af statsamtet og kan påklages til Justitsministeriet (Civilretsdirektoratet). Afgørelsen gælder, så længe forhindringen varer.

Hvis en uledsaget mindreårig asylansøger meddeles opholdstilladelse – enten asyl efter udlændingelovens § 7 eller opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 9 c, stk. 3, – bliver den pågældende omfattet af lov om forældremyndighed og samvær.

Det foreslås, at der altid udpeges en midlertidig forældremyndighedsindehaver efter § 25 i lov om forældremyndighed og samvær, når en uledsaget mindreårig asylansøger meddeles opholdstilladelse her i landet.

I forbindelse med meddelelse af opholdstilladelse til en uledsaget mindreårig asylansøger skal der således træffes en ny afgørelse om udpegning af en midlertidig forældremyndighedsindehaver efter § 25 i lov om forældremyndighed og samvær.

I praksis skal Udlændingestyrelsen i forbindelse med meddelelse af opholdstilladelse til en uledsaget mindreårig asylansøger anmode Dansk Røde Kors – eller en tilsvarende organisation, som er godkendt hertil af integrationsministeren – om at indstille over for statsamtet, hvem der skal udpeges som midlertidig forældremyndighedsindehaver for det pågældende barn.

Den person, der har været udpeget som repræsentant for barnet efter de foreslåede regler herom i udlændingeloven, bør som udgangspunkt fortsætte som midlertidig forældremyndighedsindehaver efter lov om forældremyndighed og samvær, når den uledsagede mindreårig asylansøger er meddelt opholdstilladelse. Herved sikres kontinuitet i barnets tilværelse i størst muligt omfang.

Beslutningen om, hvem der skal indstilles til hvervet som midlertidig forældremyndighedsindehaver, bør træffes på grundlag af en samlet vurdering af alle oplysninger i sagen, herunder Udlændingestyrelsens afgørelse om, til hvilken kommune det pågældende barn skal visiteres.

3.4.8. Vederlag

Der er ikke hjemmel til at yde vederlag til personer, der påtager sig at være midlertidige forældremyndighedsindehavere efter § 25 i lov om forældremyndighed og samvær.

Det vil oftest kun være for en relativt kort periode, at et barn har en repræsentant, der er udpeget efter udlændingeloven, idet barnet efter meddelelse af opholdstilladelse vil få udpeget en midlertidig forældremyndighedsindehaver efter lov om forældremyndighed og samvær. Det forudsættes endvidere, at det ofte vil være den samme person, der fortsætter som midlertidig forældremyndighedsindehaver.

På den baggrund findes det mest hensigtsmæssigt, at der ikke ydes vederlag til personer, der udpeges som repræsentanter for uledsagede mindreårige asylansøgere efter udlændingeloven. Herved undgås en uhensigtsmæssig forskelsbehandling af repræsentanter udpeget efter udlændingeloven i forhold til midlertidige forældremyndighedsindehavere udpeget efter lov om forældremyndighed og samvær.

Som anført i afsnit 2.4 har Dansk Røde Kors i dag tre bisiddere ansat til varetagelse af opgaverne som bisiddere, når uledsagede mindreårige asylansøgere har kontakt med myndighederne.

For så vidt muligt at undgå, at der opstår problemer med at kunne udpege repræsentanter for alle de omhandlede børn, foreslås det, at den bisidder, der har støttet barnet inden udpegningsen af en repræsentant, skal kunne fortsætte som repræsentant for barnet, jf. afsnit 3.4.2, og siden som midlertidig forældremyndighedsindehaver, jf. afsnit 3.4.7. Det bemærkes i den forbindelse, at den hidtidige bisidderordning foreslås opretholdt i et vist omfang, jf. afsnit 3.5.

Det foreslås således, at en person, der som ansat i Dansk Røde Kors varetager en bisidderfunktion, ligeledes vil kunne varetage hvervet som repræsentant og eventuelt efterfølgende midlertidig forældremyndighedsindehaver inden for sin ansættelse i Dansk Røde Kors. Der vil herved være tale om, at den pågældende person lønnes af Dansk Røde Kors for at varetage de nævnte hverv i forhold til et antal uledsagede mindreårige asylansøgere – såvel før som efter de pågældende børn eventuelt meddeles opholdstilladelse her i landet.

Dansk Røde Kors vil i den forbindelse skulle udvide det eksisterende bisidderkorps på tre personer, således at der etableres en fast personkreds, hvorfra der kan udpeges repræsentanter og midlertidige forældremyndighedsindehavere, hvis der opstår problemer med at finde andre egnede frivillige til hvervet.

Det er alene tanken, at det udvidede bisidderkorps skal fungere som en reserve i det omfang, der opstår problemer med at finde andre egnede frivillige til hvervet. Også privatpersoner og personer fra andre organisationer, der måtte udtrykke ønske herom, skal således kunne udpeges som repræsentanter og midlertidige forældremyndighedsindehavere, jf. herved afsnit 3.4.2.

Dansk Røde Kors har et stort engagement i og stor erfaring med arbejdet med uledsagede mindreårige asylansøgere. Også andre organisationer vil imidlertid kunne være egnede til at løse opgaven. Det vil således løbende blive vurderet, om det er hensigtsmæssigt, at de repræsentanter, der skal fungere som reserve i tilfælde af, at der opstår problemer med at finde andre egnede frivillige til hvervet, findes hos Dansk Røde Kors.

Der henvises i øvrigt til afsnit 5 om de økonomiske og administrative konsekvenser af lovforslaget.

3.5. Bisidderordningen og kontaktpersonordningen opretholdes

Det foreslås, at den hidtidige bisidderordning, jf. afsnit 2.4, opretholdes, således at der deltager en bisidder i forbindelse med politiets og udlændingemyndighedernes afhøringer af og samtaler med den uledsagede mindreårige asylansøger i den tid, der forløber, indtil der er udpeget en repræsentant for barnet.

Det foreslås endvidere, at bisidderen også efter udpegnings af en repræsentant kan deltage i asylsagsbehandlingen i samme udstrækning som i dag, hvis den person, der udpeges som repræsentant, ikke kan antages at kunne udfylde både rollen som bisidder og rollen som repræsentant for barnet.

Ved at opretholde bisidderordningen i disse tilfælde – også efter at barnet er tildelt en repræsentant – sikres det, at barnet ikke stilles dårligere ved at få udpeget en repræsentant, som i begyndelsen vil kunne have behov for tid til at sætte sig ind i barnets situation og – hvis der er tale om en repræsentant, der ikke tidligere har fungeret som repræsentant for andre børn – i asylsystemet og de procedurer, som barnet skal igennem. Der vil således i nogle situationer være behov for en bisidder, indtil den udpegede repræsentant fuldt er i stand til at støtte og vejlede barnet om de juridiske aspekter af asylsagsbehandlingen. Det er repræsentanten, der på vegne af barnet afgør, om bisidderen fortsat skal være til stede under asylsagens behandling.

Det foreslås endvidere, at der fortsat skal udpeges to kontaktpersoner for uledsagede mindreårige asyl-

ansøgere straks ved ankomsten til et børnecenter. Kontaktpersonerne skal fortsat fungere som barnets primære omsorgspersoner og bør ikke være involveret i barnets asylsag, medmindre barnet selv ønsker dette.

3.6. Advokatbeskikkelse

Efter de gældende regler beskikker Flygtningenævnet en advokat for en asylansøger, der er meddelt afslag på asyl i Udlændingestyrelsen, og hvis sag skal behandles i Flygtningenævnet, medmindre asylansøgeren selv har antaget en sådan, jf. udlændingelovens § 55. Dette gælder også for uledsagede mindreårige asylansøgere.

Det foreslås, at der fremover for uledsagede mindreårige asylansøgere beskikkes en advokat i videre omfang end efter de gældende regler. Det foreslås således, at der beskikkes en advokat for alle uledsagede mindreårige asylansøgere, som gennemgår en asylsagsbehandling, og hvis asylsag forsøges afgjort i åbenbart grundløs-proceduren, jf. den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 56 a, stk. 7.

Advokaten for den uledsagede mindreårige asylansøger beskikkes af Udlændingestyrelsen, når Udlændingestyrelsen har udarbejdet en indstilling til Dansk Flygtningehjælp om, at sagen afgøres i åbenbart grundløs-proceduren. Herved kan advokaten støtte barnet forinden og i forbindelse med barnets samtale med Dansk Flygtningehjælp. Såfremt Dansk Flygtningehjælp efter samtalen ikke er enig med Udlændingestyrelsen i, at sagen kan afgøres i åbenbart grundløs-proceduren, vil advokaten kunne følge barnet under den videre behandling af sagen i Flygtningenævnet.

Integrationsministeren kan fastsætte nærmere retningslinjer for Udlændingestyrelsens beskikkelse af advokater i disse sager.

Forslaget indebærer, at ingen uledsaget mindreårig asylansøger vil få sin asylsag endeligt afgjort med afslag på asyl uden at have haft bistand fra en advokat.

Den foreslåede bestemmelse finder tillige anvendelse i de tilfælde, hvor en uledsaget mindreårig asylansøger er meddelt opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 9 c, stk. 3, nr. 1, uden at have gennemgået en asylsagsbehandling, og hvor den pågældende vælger at opretholde sin ansøgning om asyl. Den uledsagede mindreårige asylansøger vil således også i sådanne sager få beskikket en advokat, hvis asylsagen forsøges afgjort i åbenbart grundløs-proceduren.

3.7. Eftersøgning af familie

3.7.1. Pligt for Udlændingestyrelsen til at iværksætte en eftersøgning af barnets forældre

Regeringen finder, at det er af meget væsentlig betydning for et barns psykiske velbefindende og videre udvikling at have klarhed over sine forældres situation.

Det foreslås på den baggrund, at der i den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 56 a, stk. 8, fastsættes en udtrykkelig pligt for Udlændingestyrelsen til at iværksætte en eftersøgning af forældrene til uledsagede mindreårige asylansøgere. Eftersøgningen skal iværksættes hurtigst muligt efter barnets ankomst til Danmark, dog tidligst når der er udpeget en repræsentant for den uledsagede mindreårige.

Dette er dog ikke til hinder for, at Udlændingestyrelsen kan undersøge eventuelle oplysninger om barnets forældre afgivet af barnet selv, f.eks. i forbindelse med bedømmelsen af, om barnet kan overføres eller tilbageføres efter Dublin-konventionen, eller om barnet skal behandles efter de særlige regler for uledsagede mindreårige asylansøgere, jf. nærmere om definitionen heraf i afsnit 2.1 og 3.1. I den forbindelse bemærkes, at det også vil kunne være relevant at eftersøge andre familiemedlemmer end barnets forældre. Dette vil navnlig være tilfældet i den indledende asylfase, hvis der foreligger oplysninger om nære familiemedlemmer i et andet land, hvortil barnet eventuelt vil kunne overføres eller tilbageføres i medfør af Dublin-konventionen.

Det er som udgangspunkt en forudsætning for iværksættelsen af eftersøgningen, at barnet samtykker hertil. Der vil dog efter forslaget være mulighed for at iværksætte en eftersøgning af forældrene uden samtykke fra barnet, hvis repræsentanten til varetagelse af barnets interesser giver samtykke hertil. I den forbindelse bemærkes, at det som nævnt ovenfor generelt må antages at være af meget væsentlig betydning for barnets psykiske velbefindende og videre udvikling at få klarhed over forældrenes situation. Det findes på den baggrund væsentligt, at repræsentanten, der er udpeget til at varetage barnets interesser, har mulighed for – imod barnets umiddelbare ønske – at give samtykke til en sådan eftersøgning.

Ved beslutningen om iværksættelse af eftersøgningen skal der naturligvis også tage hensyn til, om der herved kan skabes risiko for barnet og dets familie i hjemlandet.

Det bemærkes, at Udlændingestyrelsen ikke selvstændigt vil kunne stå for eftersøgningen af forældrene. Det foreslås derfor, at eftersøgning af forældrene

kan ske i samarbejde med Dansk Røde Kors eller en anden tilsvarende organisation, som er godkendt hertil af integrationsministeren.

Endvidere foreslås det, at Udlændingestyrelsen og de organisationer, der er godkendt til at samarbejde om eftersøgningen, kan udveksle oplysninger om barnets personlige forhold uden samtykke fra barnet eller den udpegede repræsentant, når eftersøgningen er iværksat med samtykke fra barnet eller barnets repræsentant, jf. ovenfor.

Udlændingestyrelsen vil herudover i konkrete tilfælde kunne rette henvendelse til Udenrigsministeriet, som i hvert enkelt tilfælde må tage stilling til, om man har mulighed for at vejlede eller bistå Udlændingestyrelsen i forbindelse med eftersøgningsarbejdet.

3.7.2. Særligt om inddragelse af barnets opholdstilladelse

Hvis forældrene til en uledsaget mindreårig asylansøger findes, er det udgangspunktet, at barnet skal søges genforenet med forældrene i hjemlandet eller det land, hvor forældrene opholder sig.

Hvis barnet ikke ønsker frivilligt at vende tilbage til forældrene, vil spørgsmålet om, hvorvidt der skal ske inddragelse af barnets opholdstilladelse her i landet, opstå.

Hvis barnet er meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, vil opholdstilladelsen normalt ikke kunne inddrages, alene fordi forældrene findes. En beslutning om inddragelse af en opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7 vil således forudsætte, at risikoen for forfølgelse ikke længere er til stede, eller at barnets oprindelige asylgrundlag viser sig at være urigtigt, og barnet dermed ikke på noget tidspunkt har været i risiko for forfølgelse.

I de tilfælde, hvor barnet er meddelt opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 9 c, stk. 3, jf. herved afsnit 3.2, er det en del af grundlaget for den meddelte opholdstilladelse, at barnet ikke har kontakt med sine forældre. Hvis barnets forældre findes, er det grundlag, som er angivet i opholdstilladelsen, således principielt ikke længere til stede, og barnets opholdstilladelse vil derfor – så længe denne er meddelt tidsbegrænset – kunne inddrages, jf. udlændingelovens § 19, stk. 1, nr. 1.

Det bemærkes i den forbindelse, at inddragelse på dette grundlag kun kan ske i løbet af de første syv år, idet barnet normalt meddeles tidsbegrænset opholdstilladelse efter syv år, jf. udlændingelovens § 11, stk. 3.

Ved vurderingen af, om der skal ske inddragelse af barnets opholdstilladelse, skal der lægges vægt på de

hensyn, der er nævnt i udlændingelovens § 26. Det drejer sig f.eks. om barnets tilknytning til det danske samfund og til herboende personer, varigheden af barnets ophold her i landet samt barnets alder, helbreds-tilstand og andre personlige forhold.

Det bemærkes i den forbindelse, at der for yngre børn ofte vil være tale om, at de pågældende må anses for at have opnået en stærk tilknytning til det danske samfund på et tidligere tidspunkt end tilfældet vil være for voksne.

Der skal i forbindelse med afgørelsen om inddragelse lægges vægt på, hvad der er bedst for barnet. Det skal således som udgangspunkt ikke komme barnet til skade, at barnet ved positiv medvirken har hjulpet med at finde forældrene.

Det bemærkes, at der efter udlændingelovens § 31 gælder et absolut refoulementsforbud. Et barn, der er meddelt opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 9 c, stk. 3, er herved – ligesom et barn, der er meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7 – beskyttet mod udsendelse, hvis barnet derved risikerer forfølgelse omfattet af udlændingelovens § 7. Udlændingestyrelsen vil således af egen drift skulle behandle asylansøgningen i de tilfælde, hvor denne ikke måtte være behandlet i forvejen.

3.7.3. Retten til repatrieringsstøtte

Hvis forældrene findes, men der ikke sker inddragelse af den uledsagede mindreåriges opholdstilladelse under henvisning til hensynene i udlændingelovens § 26, har barnet mulighed for at modtage repatrieringsstøtte efter repatrieringsloven, hvis barnet alligevel ønsker at blive genforenet med sine forældre i hjemlandet eller det tidligere opholdsland.

Der vil ikke være tale om frivillig tilbagevenden i repatrieringslovens forstand, såfremt en uledsaget mindreårig asylansøger rejser tilbage til sit hjemland eller tidligere opholdsland, fordi den pågældendes opholdstilladelse inddrages under henvisning til, at der kan ske genforening med den pågældendes forældre.

En opholdstilladelse vil normalt bortfalde, hvis en uledsaget mindreårig asylansøger opgiver sin bopæl i Danmark, jf. udlændingelovens § 17, stk. 1. En uledsaget mindreårig asylansøger med opholdstilladelse her i landet, som med henblik på at tage varigt ophold vender tilbage til hjemlandet eller det tidligere opholdsland, har dog 12 måneders fortrydelsesret, i hvilken periode den pågældendes opholdstilladelse ikke bortfalder, jf. udlændingelovens § 17 a, stk. 1. Efter ansøgning kan det endvidere bestemmes, at opholdstilladelsen først skal anses for bortfaldet, når der er

forløbet yderligere 12 måneder, jf. udlændingelovens § 17 a, stk. 2.

Barnet har herved mulighed for at rejse hjem på besøg med henblik på at undersøge muligheden for at blive boende hjemme hos forældrene, uden at barnet derved fortaber retten til at vende tilbage til Danmark, hvis det viser sig ikke at være muligt at blive hos forældrene.

3.7.4. Retten til familiesammenføring

Hvis der skabes kontakt med forældrene til en herboende uledsaget mindreårig asylansøger, og hvis barnets opholdstilladelse ikke inddrages i den forbindelse, jf. afsnit 3.7, vil det som udgangspunkt ikke være muligt for forældrene til barnet at opnå familiesammenføring her i landet.

Hvis ganske særlige omstændigheder taler herfor – og det i øvrigt findes bedst overensstemmende med barnets interesser – kan der dog undtagelsesvis gives tilladelse til familiesammenføring med forældrene efter reglerne i udlændingelovens § 9 c, stk. 1.

Ved afgørelsen af, om der skal gives tilladelse til familiesammenføring efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, vil der bl.a. kunne lægges vægt på, om barnet har mulighed for at blive genforenet med forældrene i hjemlandet eller i et andet land. Er dette tilfældet, vil der kun helt undtagelsesvis blive givet tilladelse til familiesammenføring med forældrene her i landet.

3.8. Visitering m.v.

Når Udlændingestyrelsen meddeler en uledsaget mindreårig asylansøger opholdstilladelse, træffer Udlændingestyrelsen i forbindelse hermed afgørelse om, i hvilken kommune den pågældende skal tage bopæl, jf. integrationslovens § 10, stk. 1.

Efter boligplaceringsbekendtgørelsens § 12, stk. 1, skal der samtidig med Udlændingestyrelsens meddelelse af opholdstilladelse til en flygtning træffes afgørelse om, i hvilken kommune den pågældende skal tage bopæl (visitering), jf. integrationslovens § 10, stk. 1.

Udlændingestyrelsen anmoder altid om Dansk Røde Kors' bemærkninger, inden der træffes afgørelse om visitering af uledsagede mindreårige asylansøgere til en bestemt kommune. Dansk Røde Kors fremkommer i den forbindelse inden for 10 dage med oplysninger om eventuel familie i Danmark, mulige indkvarteringsformer, nødvendig hjælp til barnet m.v., hvorefter Udlændingestyrelsen træffer afgørelse i sagen.

Integrationsministeriet har til hensigt at ændre boligplaceringsreglerne, således at afgørelsen om visite-

ring af en uledsaget mindreårig asylansøger til en kommune fremover ikke nødvendigvis skal træffes samtidig med meddelelse af opholdstilladelse, men dog snarest muligt herefter. Dette vil sikre, at Dansk Røde Kors i videre omfang får mulighed for at inddrage barnet selv i forbindelse med afgørelsen om visitering af barnet til en kommune, og at tidspunktet for afgørelsen om meddelelse af opholdstilladelse ikke udskydes unødigt alene med henblik på at afvente afgørelsen om visitering af barnet til en kommune.

Visiteringen af en uledsaget mindreårig asylansøger til en kommune vil i øvrigt finde sted på samme måde og efter samme retningslinjer som i dag. Der henvises herom til afsnit 2.8.

Når en uledsaget mindreårig asylansøger er meddelt opholdstilladelse, og Udlændingestyrelsen har visiteret barnet til en bestemt kommune, overgår ansvaret for barnet til kommunen, og det er herefter den enkelte kommune, der har ansvaret for integrationen af barnet. I praksis vil størstedelen af arbejdet med barnet, efter at barnet er meddelt opholdstilladelse og blevet boligplaceret i en kommune, foregå i et tæt samarbejde mellem barnet, repræsentanten eller den midlertidige forældremyndighedsindehaver for barnet, en eventuel plejefamilie og kommunen. Det bemærkes i den forbindelse, at kommunen har en tilsynspligt over for barnet efter lov om social service (serviceloven) § 6, jf. § 33.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.8.

4. Forholdet til internationale konventioner m.v.

FN's konvention om barnets rettigheder (*Børnekonventionen*) fastslår i *artikel 3*, at hensynet til barnets bedste skal komme i første række i alle foranstaltninger vedrørende barnet, hvad enten disse udøves af offentlige eller private institutioner for socialt velvære, domstole, forvaltningsmyndigheder eller lovgivende organer.

Børnekonventionens artikel 22 omhandler specifikt børn, som søger asyl, uanset om de kommer alene eller er ledsaget af forældre eller af andre personer. Bestemmelsen fastslår, at deltagerstaterne skal sikre sådanne børn en passende beskyttelse og humanitær bistand.

Herudover indeholder bl.a. UNHCR's *Guidelines on Policies and Procedures in dealing with Unaccompanied Children Seeking Asylum* og EU's *Resolution af 26. juni 1997 om uledsagede mindreårige, der er statsborgere i tredjelande*, en række anbefalinger vedrørende behandlingen af ansøgninger fra uledsagede mindreårige asylansøgere.

Artikel 4 i EU's *Resolution af 26. juni 1997 om uledsagede mindreårige, der er statsborgere i tredjelande*, fastslår, at enhver uledsaget mindreårig bør have ret til at ansøge om asyl. Medlemsstaterne kan dog forbeholde sig ret til at kræve, at en mindreårig under en vis alder, som fastsættes af den pågældende medlemsstat, ikke kan ansøge om asyl, før han får bistand fra en værge, en hertil beskikket voksen repræsentant eller et hertil beskikket organ.

Endvidere anbefales det i UNHCR's *Guidelines on Policies and Procedures in dealing with Unaccompanied Children Seeking Asylum*, pkt. 6, at alle børn bør have adgang til asylproceduren, uanset deres alder.

De foreslåede retningslinjer for behandlingen af sager vedrørende uledsagede mindreårige asylansøgere indebærer, at enhver uledsaget mindreårig asylansøger har mulighed for at få sin asylansøgning realitetsbehandlet. Dog vil der ikke automatisk ske realitetsbehandling af asylansøgninger indgivet af børn, der skønnes ikke at være tilstrækkeligt modne til at gennemgå en almindelig asylprocedure, og som derfor meddeles opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 9 c, stk. 3, nr. 1, medmindre det enkelte barn selv udtrykker ønske herom efter at være meddelt opholdstilladelse. Herved bliver børnenes ophold på asylcentre af kortere varighed, end hvis de pågældende skulle afvente afgørelsen på deres asylansøgning, og der skabes hermed hurtigt ro og tryk omkring børnene, idet børnene overgår til integrationsfasen efter kortere tids ophold i Danmark, jf. afsnit 3.2.

EU's *Resolution af 26. juni 1997 om uledsagede mindreårige, der er statsborgere i tredjelande*, fastslår i *artikel 3, stk. 4*, at medlemsstaterne – med henblik på anvendelsen af resolutionen – så hurtigt som muligt bør udpege en repræsentant for den mindreårige i form af en værge, en repræsentant for en (national) organisation, som er ansvarlig for den mindreåriges omsorg og trivsel, eller en anden passende repræsentant. Efter *artikel 3, stk. 5*, bør en værge, der udpeges for en uledsaget mindreårig, påse, at den mindreåriges behov (f.eks. retlige, sociale, medicinske og psykologiske) opfyldes.

Tilsvarende anbefales det i UNHCR's *Guidelines on Policies and Procedures in dealing with Unaccompanied Children Seeking Asylum*, pkt. 5.7, at der udpeges eller etableres en uafhængig og formelt anerkendt organisation, som skal udpege en repræsentant for uledsagede mindreårige asylansøgere, når barnet er identificeret. Det anbefales bl.a., at den voksne repræsentant repræsenterer den uledsagede mindreårige asylansøger i forbindelse med asylproceduren.

Den foreslåede ordning vedrørende udpegning af en repræsentant efter udlændingeloven til varetagelse af barnets interesser, jf. afsnit 3.4, og udpegning af en midlertidig forældremyndighedsindehaver efter lov om forældremyndighed og samvær i forbindelse med meddelelse af opholdstilladelse til barnet, jf. afsnit 3.4.7, er udformet bl.a. med baggrund i disse anbefalinger.

Børnekonventionens artikel 12 fastslår, at et barn, der er i stand til at udtrykke egne synspunkter, gives mulighed herfor i sager, der vedrører barnet selv. Barnet synspunkter skal endvidere tillægges passende vægt i overensstemmelse med barnets alder og modenhed. Barnet skal især gives mulighed for at udtale sig i enhver behandling ved dømmende myndighed eller forvaltningsmyndighed af sager, der vedrører barnet, enten direkte eller gennem en repræsentant eller et passende organ i overensstemmelse med de i national ret foreskrevne fremgangsmåder.

Den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 56 a, stk. 2, jf. afsnit 3.4.4, indebærer, at der – før der træffes afgørelse om udpegelse af en repræsentant for barnet – skal finde en samtale sted med barnet, hvis barnet er fyldt 12 år. Samtalen kan dog undlades, hvis den må antages at være til skade for barnet eller uden nogen betydning for sagen.

Med bestemmelsen er det endvidere udtrykkeligt fastsat, at der i sager om udpegning af en repræsentant til varetagelse af barnets interesser også skal afholdes samtale med børn under 12 år, hvis barnets modenhed og sagens omstændigheder tilsiger det. Samtalen kan – ligesom det gælder for børn over 12 år – undlades, hvis den må antages at være til skade for barnet eller uden nogen betydning for sagen.

Det anbefales i UNHCR's *Guidelines on Policies and Procedures in dealing with Unaccompanied Children Seeking Asylum*, at uledsagede mindreårige asylansøgere gives adgang til kvalificeret juridisk repræsentation.

Med lovforslaget foreslås det, at der fremover beskikkes en advokat for uledsagede mindreårige asylansøgere i videre omfang end efter de gældende regler, således at ingen uledsaget mindreårig asylansøger vil få sin asylsag endeligt afgjort med afslag på asyl uden at have haft bistand af en advokat, jf. afsnit 3.6. Der vil herudover være mulighed for, at ansøgeren – eventuelt i samråd med sin repræsentant – antager en advokat også i de tilfælde, hvor en sådan ikke automatisk beskikkes for den pågældende.

Den *Europæiske Menneskerettighedskonvention* fastslår i *artikel 8* medlemsstaternes forpligtelse til at respektere familielivet og privatlivet.

Efter *Børnekonventionens artikel 7* har et barn så vidt muligt ret til at kende og blive passet af sine forældre. Efter *Børnekonventionens artikel 9* skal deltagerstaterne respektere retten for et barn, der er adskilt fra den ene eller begge forældre, til at opretholde regelmæssig personlig forbindelse og direkte kontakt med begge forældre, undtagen hvis dette strider mod barnets bedste.

Efter *Børnekonventionens artikel 22* skal deltagerstaterne i det omfang, de anser det for passende, samarbejde om enhver bestræbelse udfoldet af FN og andre ansvarlige mellemstatslige organisationer eller private organisationer, der samarbejder med FN, med henblik på bl.a. at spore forældrene eller andre medlemmer af familien til ethvert barn, der er flygtning, med det formål at opnå de oplysninger, der er nødvendige, for at barnet skal kunne genforenes med sin familie.

Ifølge *artikel 3, stk. 3*, i EU's *Resolution af 26. juni 1997 om uledsagede mindreårige, der er statsborgere i tredjelande*, bør medlemsstaterne med henblik på genforening gøre en indsats for så hurtigt som muligt at spore familiemedlemmer til en uledsaget mindreårig eller finde frem til familiemedlemmernes opholdssted, uden at dette berører spørgsmålet om deres retsstilling eller spørgsmålet om, hvorvidt en eventuel ansøgning om opholdstilladelse er begrundet. Uledsagede mindreårige kan også få støtte og hjælp til at kontakte Den Internationale Røde Kors Komité, nationale Røde Kors-organisationer eller andre organisationer med henblik på at spore deres familiemedlemmer. Når sådanne kontakter etableres i forbindelse med asylansøgere, bør fortroligheden specielt respekteres fuldt ud for at beskytte både den mindreårige og dennes familiemedlemmer.

Det fremgår endvidere af UNHCR's *Guidelines on Policies and Procedures in dealing with Unaccompanied Children Seeking Asylum*, at UNHCR anser det for særdeles væsentligt, at uledsagede mindreårige asylansøgere får hjælp til at søge og kommunikere med deres familiemedlemmer. Eftersøgning af forældre eller anden familie til barnet bør påbegyndes så tidligt som muligt, idet der dog i den forbindelse skal tages højde for den eventuelle risiko, man kan udsætte familien i hjemlandet for. UNHCR anbefaler, at det nationale Røde Kors eller Internationalt Røde Kors i fornødent omfang anmodes om bistand i den forbindelse.

Med de foreslåede bestemmelser i udlændingelovens § 56 a, stk. 8, er det netop hensigten at styrke arbejdet med at eftersøge forældrene til uledsagede mindreårige asylansøgere bedst muligt og således sikre, at

udlændingemyndighederne spiller en aktiv rolle i forbindelse med iværksættelsen af en sådan eftersøgning. Der henvises i øvrigt til afsnit 3.7.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser af lovforslaget

Lovforslaget indebærer, at der skal udpeges en repræsentant for en uledsaget mindreårig asylansøger, som skal støtte barnet og varetage dets interesser bl.a. i forbindelse med behandlingen af barnets asylsøgning, jf. den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 56 a, stk. 1. Hvis barnet opnår opholdstilladelse, vil hvervet som repræsentant for barnet ophøre, når der er udpeget en midlertidig forældremyndighedsindehaver efter lov om forældremyndighed og samvær. Hvervet som repræsentant og midlertidig forældremyndighedsindehaver for barnet ophører senest, når barnet fylder 18 år.

Ordningen vil blive tilrettelagt bl.a. ved en udbygning af den bisidderordning, som Dansk Røde Kors, Asylafdelingen, har etableret for uledsagede mindreårige asylansøgere. Dansk Røde Kors, Asylafdelingen, har for tiden 3 årsværk ansat til varetagelse af opgaverne som bisidder. Udpegningen af en person til hvervet som repræsentant og som midlertidig forældremyndighedsindehaver for barnet sker efter indstilling fra Dansk Røde Kors eller en anden tilsvarende organisation, som er godkendt hertil af integrationsministeren. Den udpegede person kan også være f.eks. en slægtning, som har bopæl i Danmark.

Der skønnes, at ca. 160 uledsagede mindreårige asylansøgere søger om asyl i Danmark om året, hvoraf ca. to tredjedele er 16 eller 17 år. Der skønnes på den baggrund at skulle udpeges repræsentanter og midlertidige forældremyndighedsindehavere for ca. 70 årspersoner om året. Der vil på den baggrund være behov for at udvide bisidderordningen i Dansk Røde Kors, Asylafdelingen, med ca. 1 årsværk, svarende til en merudgift på ca. 0,4 mio. kr. i 2003. I 2004 og herefter skønnes merudgiften at ville være 0,5 mio. kr. Udgifterne dækkes af staten.

Lovforslaget tillægger statsamtterne opgaver i forbindelse med udpegningen af personer til hvervet som repræsentant for en uledsaget mindreårig asylansøger og som midlertidig forældremyndighedsindehaver, hvis barnet får opholdstilladelse. Statsamtternes udgifter i forbindelse hermed skønnes at udgøre 0,3 mio. kr. i 2003 og 0,4 mio. kr. i 2004 og herefter, svarende til ca. 1 årsværk.

Lovforslaget medfører visse meropgaver for Udlændingestyrelsen i forbindelse med udpegning af personer som repræsentanter og midlertidige foræl-

dremyndighedsindehavere for uledsagede mindreårige asylansøgere, eftersøgning af forældrene til børnene samt partshøring og beskikkelse af advokater. Eventuelle merudgifter dækkes inden for Udlændingestyrelsens bevilling.

Der skønnes endvidere at komme merudgifter på 0,3 mio. kr. i 2003 til advokater i forbindelse med de uledsagede mindreårige asylansøgere, som gennemgår asylproceduren, og hvis asylsag forsøges afgjort i åbenbart grundløs-proceduren, jf. den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 56 a, stk. 7. I 2004 og herefter skønnes merudgifterne at ville være 0,4 mio. kr.

Der skønnes desuden at komme merudgifter på ca. 0,1 mio. kr. årligt til Dansk Røde Kors i forbindelse med eftersøgningen af forældrene til uledsagede mindreårige asylansøgere, jf. den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 56 a, stk. 8.

Civilretsdirektoratet forventes at skulle afholde engangsudgifter på ca. 0,2 mio. kr. til forberedelse og udstedelse af administrative forskrifter m.v.

Ovenstående merudgifter i 2003 optages på forslag til lov om tillægsbevilling for 2003. Merudgiften i 2004 og herefter indbudgetteres på forslag til finanslov for 2004.

Merudgifterne finansieres af mindreudgifter, som følger af lov om ændring af lov om integration af udlændinge i Danmark (integrationsloven), lov om undervisning i dansk som andetsprog for voksne udlændinge m.fl. og sprogcentre med flere love.

6. Erhvervsadministrative, erhvervsøkonomiske og miljømæssige konsekvenser af lovforslaget og lovforslagets administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget forventes ikke at medføre erhvervsadministrative eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Lovforslaget forventes endvidere ikke at medføre miljømæssige konsekvenser eller administrative konsekvenser for borgerne.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget overholder retningslinjerne i EU's Resolution af 26. juni 1997 om uledsagede mindreårige, der er statsborgere i tredjelande.

Lovforslaget indeholder herudover ingen EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder m.v.

Lovforslaget har været sendt til høring hos følgende myndigheder og organisationer:

Advokatrådet, Amnesty International, Amtsrådsforeningen, Børnerådet, Civilretsdirektoratet, Dansk

F. t. l. vedr. udlændingeloven og integrationsloven

Arbejdsgiverforening, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Retspolitisk Forening, Dansk Røde Kors, Dansk Socialrådgiverforening, Datatilsynet, De Etniske Minoriteters Landsorganisation, Den Danske Dommerforening, Det Danske Center for Menneskerettigheder, Dokumentations- og Rådgivningscenteret om Race-diskrimination, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Flygtningenævnet, Foreningen af Politimestre i Danmark, Foreningen af Statsamt-mænd, Frederiksberg Kommune, Kommunernes

Landsforening, Københavns Kommune, Landsorga-nisationen i Danmark, Mellemløkeligt Samvirke, Nævnet for Etnisk Ligestilling, Politidirektøren i Kø-benhavn, Politiforbundet i Danmark, Politifuldmæg-tigforeningen, præsidenterne for Østre og Vestre landsret, Red Barnet, retterne i København, Århus, Odense, Aalborg og Roskilde, Retslægerådet, Rigsad-vokaten, Rigspolitichefen, Rådet for Etniske Minori-teter, Samarbejdsgruppen om Børnekonventionen, Statsamtsjuristforeningen samt UNHCR.

9. Samlet vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Nej	Ja. Merudgifter for staten til udvidelse af bisidderordningen m.v. på ca. 1,3 mio. kr. i 2003 og ca. 1,4 mio. kr. i 2004 og fremefter. Merudgifterne i 2003 optages på forslag til lov om tillægsbevilling for 2003. Merudgiften i 2004 og fremefter indbudgetteres på forslag til finanslov for 2004. Udlændingestyrelsen ca. 0,4 mio. kr. til advokater, dog $\frac{3}{4}$ virkning i 2003. Statsamtterne ca. 0,4 mio. kr. (ca. 1 årsværk) til udpegning af repræsentanter m.v. for barnet, dog $\frac{3}{4}$ virkning i 2003. Dansk Røde Kors ca. 0,5 mio. kr. (ca. 1 årsværk) i 2003 og ca. 0,6 mio. kr. årligt fra 2004 til udvidelse af bisidderordning og eftersøgning af forældre. Civilretsdirektoratet 0,2 mio. kr., heraf 0,1 mio. kr. løn til forberedelse af forskrifter og vejledninger.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Nej	Jf. ovenfor.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Nej	Nej
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Nej	Nej
Miljømæssige konsekvenser	Nej	Nej
Administrative konsekvenser for borgerne	Nej	Nej
Forholdet til EU-retten	Der henvises til bemærkningerne under afsnit 4.	

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser**Til § 1*

Til nr. 1

Forslaget indebærer, at de uledsagede mindreårige asylansøgere, der efter de gældende regler meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, fremover meddeles opholdstilladelse efter en særskilt bestemmelse i § 9 c, stk. 3.

Bestemmelsen udgør en kodificering af den særlige praksis for meddelelse af opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1 (tidligere § 9, stk. 2, nr. 4), til uledsagede mindreårige asylansøgere, der er beskrevet i Folketingets Retsudvalgs beretning af 16. marts 1993 over forslag til lov om ændring af udlændingeloven og lov om social bistand (L 155), i hvilken forbindelse indenrigsministeren redegjorde for den fremtidige behandling af sager vedrørende uledsagede mindreårige asylansøgere.

Forslaget indebærer således, at uledsagede mindreårige asylansøgere, der skønnes ikke at være tilstrækkeligt modne til at gennemgå en almindelig asylprocedure, kan meddeles opholdstilladelse i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 9 c, stk. 3, nr. 1, uden forinden at have gennemgået en asylsagsbehandling. Efter den gældende praksis meddeles alle børn under 12 år, og nogle børn mellem 12 og 15 år opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, på grund af lav alder og manglende modenhed uden forinden at have gennemgået en asylsagsbehandling.

Den foreslåede bestemmelse i § 9 c, stk. 3, nr. 2, indebærer, at der kan gives opholdstilladelse til en uledsaget mindreårig asylansøger, hvis den pågældende er blevet meddelt afslag på asyl, og der er grund til at antage, at barnet uden for de i udlændingelovens § 7, stk. 1 og 2, nævnte tilfælde vil blive stillet i en reel nødsituation ved en tilbagevenden til hjemlandet. Bestemmelsen forudsættes anvendt i overensstemmelse med gældende praksis for meddelelse af opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, til uledsagede mindreårige asylansøgere, der er meddelt afslag på asyl, jf. afsnit 2.3.2.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 2

Den foreslåede bestemmelse i § 33, stk. 13, udgør en kodificering af gældende praksis, hvorefter en klage over afslag på opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, til en uledsaget mindreårig asylansøger, der tidligere er meddelt afslag på asyl, tillægges opsættende virkning.

Til nr. 3

Der er tale om en konsekvensændring som følge af de ved lovforslagets § 1, nr. 4, foreslåede bestemmelser i udlændingelovens § 56 a, stk. 1-4, om statsamtternes kompetence i relation til den foreslåede repræsentantordning.

Til nr. 4

Den foreslåede bestemmelse i § 56 a, stk. 1, indebærer, at enhver uledsaget mindreårig asylansøger, medmindre ganske særlige grunde taler derimod, skal have udpeget en repræsentant til varetagelse af sine interesser. En organisation, som er godkendt hertil af integrationsministeren, indstiller efter anmodning fra Udlændingestyrelsen en person til hvervet som repræsentant. Repræsentanten udpeges af statsamtet. Der henvises til afsnit 3.4 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

De foreslåede bestemmelser i § 56 a, stk. 2, 1. og 2. pkt., indebærer, at der – før der træffes afgørelse om udpegning af en repræsentant for barnet – skal finde en samtale sted med barnet, hvis barnet er fyldt 12 år. Samtalen kan dog undlades, hvis den må antages at være til skade for barnet eller uden nogen betydning for sagen.

Med den foreslåede bestemmelse i § 56 a, stk. 2, 3. pkt., foreslås det udtrykkeligt fastsat, at der i sager om udpegning af en repræsentant til varetagelse af barnets interesser også skal afholdes samtale med børn under 12 år, hvis barnets modenhed og sagens omstændigheder tilsiger det. Samtalen kan – ligesom det gælder for børn over 12 år – undlades, hvis den må antages at være til skade for barnet eller uden nogen betydning for sagen. Der henvises til afsnit 3.4.4 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 56 a, stk. 3, kan statsamtet ændre en afgørelse om udpegning af en repræsentant til varetagelse af barnets interesser, hvis ændringen er bedst for barnet.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 56 a, stk. 4, kan statsamtets afgørelser i relation til repræsentantordningen påklages til Justitsministeriet (Civilrettsdirektoratet). Der henvises til afsnit 3.4.5 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Med den foreslåede bestemmelse i § 56 a, stk. 5, gives Justitsministeren bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om statsamtternes behandling af sager efter § 56 a, stk. 1-4. Der henvises til afsnit 3.4.5 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

I den foreslåede bestemmelse i § 56 a, stk. 6, er opregnet de situationer, hvor hvervet som repræsentant til varetagelse af barnets interesser ophører. Der hen-

vises til afsnit 3.4.6 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Den foreslåede bestemmelse i § 56 a, stk. 7, indebærer, at der beskikkes en advokat for alle uledsagede mindreårige asylansøgere, som gennemgår en asylsagsbehandling, og hvis asylsag forsøges afgjort i åbenbart grundløs-proceduren. Der henvises til afsnit 3.6 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Med den foreslåede bestemmelse i § 56 a, stk. 8, 1. pkt., fastsættes en udtrykkelig pligt for Udlændingestyrelsen til at iværksætte en eftersøgning af forældrene til uledsagede mindreårige asylansøgere. Eftersøgningen skal iværksættes hurtigst muligt efter barnets ankomst til Danmark, dog tidligst når der er udpeget en repræsentant for barnet. Det er som udgangspunkt en forudsætning for iværksættelsen af eftersøgningen, at barnet samtykker hertil.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 56 a, stk. 8, 2. pkt., kan eftersøgning af forældrene til barnet imidlertid iværksættes uden samtykke fra barnet, hvis repræsentanten til varetagelse af barnets interesser giver samtykke hertil.

Eftersøgningen kan efter den foreslåede bestemmelse i § 56 a, stk. 8, 3. pkt., ske i samarbejde med Dansk Røde Kors eller en anden tilsvarende organisation, som er godkendt hertil af integrationsministeren.

Den foreslåede bestemmelse i § 56 a, stk. 8, 4. pkt., indebærer, at Udlændingestyrelsen og de ovenfor nævnte organisationer uden samtykke fra barnet eller den udpegede repræsentant kan udveksle oplysninger om barnets personlige forhold i forbindelse med eftersøgningen af barnets forældre.

Der henvises til afsnit 3.7 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 5

Der er tale om en konsekvensændring som følge af den ved lovforslagets § 1, nr. 4, foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 56 a, stk. 7, om advokatbeskikkelse for de uledsagede mindreårige asylansøgere, hvis asylsager forsøges afgjort i åbenbart grundløs proceduren.

Til § 2

Der er tale om en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 1.

Til § 3

Det foreslås i § 3, stk. 1, at loven træder i kraft den 1. april 2003.

Det foreslås endvidere i § 3, stk. 2, at de foreslåede ændringer af udlændingeloven ikke finder anvendelse for udlændinge, der inden lovens ikrafttræden den 1. april 2003 er meddelt opholdstilladelse eller registreret som asylansøgere efter udlændingelovens § 48 e, stk. 1.

Bestemmelsen indebærer bl.a., at en uledsaget mindreårig asylansøger, der inden lovens ikrafttræden er registreret som asylansøger her i landet, vil blive behandlet efter de hidtil gældende retningslinjer for behandlingen af sager vedrørende uledsagede mindreårige asylansøgere. Den pågældende vil endvidere ikke få udpeget en repræsentant og vil heller ikke få beskikket en advokat i videre omfang end efter de gældende regler herom. Herudover vil den pågældende ikke være omfattet af Udlændingestyrelsens pligt til at iværksætte en eftersøgning af barnets forældre. Den pågældende vil fortsat være omfattet af den gældende bisidderordning og vil fortsat få udpeget to kontaktpersoner på det center, hvor den pågældende er indkvarteret.

Det foreslås endvidere, at uledsagede mindreårige asylansøgere, der er meddelt opholdstilladelse inden lovens ikrafttræden, ikke skal have udpeget en midlertidig forældremyndighedsindehaver efter lov om forældremyndighed og samvær i videre omfang end efter den gældende praksis herfor. Dette gælder tillige for uledsagede mindreårige asylansøgere, der er registreret som asylansøgere efter udlændingelovens § 48 e, stk. 1, inden lovens ikrafttræden den 1. april 2003, men som først meddeles opholdstilladelse herefter.

Udpegnung af en midlertidig forældremyndighedsindehaver vil i disse tilfælde – som i dag – alene skulle ske, hvis der konkret findes anledning hertil. Det bemærkes i den forbindelse, at kommunen har tilsynspligt i forhold til alle børn og unge under 18 år i kommunen, jf. lov om social service § 6, jf. § 33. Kommunen fører sit tilsyn på en sådan måde, at kommunen så tidligt som muligt kan få kendskab til tilfælde, hvor der må antages at være behov for særlig støtte til et barn eller en ung under 18 år, der er bosiddende i kommunen. Der vil i den forbindelse være mulighed for, at kommunen anmoder det stedlige statsamt om at udpege en midlertidig forældremyndighedsindehaver, hvis sagens omstændigheder tilsiger det.

Til § 4

Bestemmelsen vedrører lovens ikrafttræden for Færøerne og Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

I det følgende gengives de relevante dele af de relevante gældende bestemmelser i udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 608 af 17. juli 2002:

§ 9 c. ---

Stk. 1 og 2. ---

§ 33. ---

Stk. 1-12. ---

§ 46. Afgørelser i henhold til denne lov træffes med de undtagelser, der fremgår af § 9, stk. 13 og 14, §§ 46 a-49, § 50, § 50 a og § 51, stk. 2, 2. pkt., af Udlændingestyrelsen.

Stk. 2-3. ---

Lovforslaget

§ 1

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 608 af 17. juli 2002, foretages følgende ændringer:

1. I § 9 c indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Der kan gives opholdstilladelse til:

- 1) En uledsaget udlænding, der inden det fyldte 18. år har indgivet ansøgning om opholdstilladelse i medfør af § 7, hvis der efter det, som er oplyst om udlændingens personlige forhold, er særlige grunde til at antage, at udlændingen ikke bør gennemgå en asylsagsbehandling.
- 2) En uledsaget udlænding, der inden det fyldte 18. år har indgivet ansøgning om opholdstilladelse i medfør af § 7, hvis der er grund til at antage, at udlændingen uden for de i § 7, stk. 1 og 2, nævnte tilfælde vil blive stillet i en reel nødsituation ved en tilbagevenden til hjemlandet.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

2. I § 33 indsættes som *stk. 13*:

»Stk. 13. Påklages et afslag på opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 3, nr. 2, inden 7 dage efter, at det er meddelt den pågældende, har udlændingen ret til at blive her i landet, indtil klagen er afgjort.«

3. I § 46, *stk. 1*, ændres »§ 50 a og § 51, stk. 2, 2. pkt.« til: »§ 50 a, § 51, stk. 2, 2. pkt., og § 56 a, stk. 1-4«.

*Gældende formulering**Lovforslaget***4. Efter § 56 indsættes:**

»§ 56 a. En uledsaget udlænding under 18 år, der opholder sig her i landet og indgiver ansøgning om opholdstilladelse i medfør af § 7, får, medmindre ganske særlige grunde taler derimod, udpeget en repræsentant til varetagelse af sine interesser. En organisation, som er godkendt her til af ministeren for flygtninge, indvandrere og integration, indstiller efter anmodning fra Udlændingestyrelsen en person til hvervet som repræsentant til varetagelse af barnets interesser. Repræsentanten udpeges af statsamtet.

Stk. 2. Er et barn, der er omfattet af stk. 1, fyldt 12 år, skal der, før der træffes afgørelse om udpegning af en repræsentant til varetagelse af barnets interesser, jf. stk. 1, finde en samtale sted med barnet herom. Samtalen kan dog undlades, hvis det må antages at være til skade for barnet eller uden nogen betydning for sagen. Er barnet under 12 år, skal der finde en samtale sted som nævnt i 1. pkt., hvis barnets modenhed og sagens omstændigheder tilsiger det.

Stk. 3. Statsamtet kan ændre en afgørelse efter stk. 1, hvis ændringen er bedst for barnet.

Stk. 4. Statsamtets afgørelser efter stk. 1 og 3 kan påklages til justitsministeren.

Stk. 5. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om statsamternes behandling af sager efter stk. 1-4.

Stk. 6. Hvervet som repræsentant til varetagelse af barnets interesser, jf. stk. 1, ophører, når

- 1) barnet er meddelt opholdstilladelse i Danmark og får udpeget en midlertidig forældremyndighedsindehaver efter § 25 i lov om forældremyndighed og samvær,
- 2) barnet fylder 18 år,
- 3) barnet udrejser af Danmark,
- 4) forældremyndighedsindehaveren indrejser i Danmark eller på anden måde bliver i stand til at udøve forældremyndigheden,
- 5) barnets ægtefælle indrejser i Danmark,
- 6) barnet indgår ægteskab, og statsamtet ikke træffer afgørelse efter § 1, 2. pkt., i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, eller
- 7) statsamtet træffer beslutning herom efter stk. 3.

Gældende formulering

§ 58. Om salær og godtgørelse for udlæg til advokater, der beskikkes efter § 37, stk. 2, § 37 c, stk. 3, 2. pkt., § 40, stk. 3, 3. pkt., § 49, stk. 3, § 50, stk. 2, 3. pkt., § 50 a, stk. 2, 3. pkt., § 52, stk. 4, § 55, stk. 1, og § 65, stk. 3, 2. pkt., gælder samme regler som i tilfælde, hvor der er meddelt fri proces, jf. retsplejelovens kapitel 31.

I det følgende gengives de relevante dele af den relevante gældende bestemmelse i lov om integration af udlændinge i Danmark (integrationsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 643 af 28. juni 2001, som ændret senest ved § 2 i lov nr. 438 af 10. juni 2002:

Lovforslaget

Stk. 7. Forelægger Udlændingestyrelsen en sag vedrørende opholdstilladelse efter § 7 til et barn, der er omfattet af stk. 1, for Dansk Flygtningehjælp, jf. § 53 b, beskikker Udlændingestyrelsen samtidig en advokat for barnet, medmindre denne selv har antaget en sådan. § 55, stk. 2-4, finder tilsvarende anvendelse. Ministeren for flygtninge, indvandrere og integration kan fastsætte nærmere regler for Udlændingestyrelsens beskikkelse af advokater efter 1. pkt.

Stk. 8. Udlændingestyrelsen iværksætter med samtykke fra et barn, der er omfattet af stk. 1, en eftersøgning af forældrene til barnet. Kan samtykke fra barnet ikke opnås, kan Udlændingestyrelsen iværksætte en eftersøgning af forældrene til barnet, hvis repræsentanten til varetagelse af barnets interesser, jf. stk. 1, giver samtykke her til. Eftersøgningen af forældrene kan ske i samarbejde med Dansk Røde Kors eller en anden tilsvarende organisation, som er godkendt hertil af ministeren for flygtninge, indvandrere og integration. Udlændingestyrelsen og de i 3. pkt. nævnte organisationer kan i forbindelse med eftersøgningen af barnets forældre efter 1. og 2. pkt. udveksle oplysninger om barnets personlige forhold uden samtykke fra barnet eller den udpegede repræsentant til varetagelse af barnets interesser.«

5. I § 58 indsættes efter »§ 55, stk. 1,«: »§ 56 a, stk. 7,«.

§ 2

I lov om integration af udlændinge i Danmark (integrationsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 643 af 28. juni 2001, som ændret ved bl.a. § 2 i lov nr. 365 af 6. juni 2002 og senest § 2 i lov nr. 438 af 10. juni 2002, foretages følgende ændringer:

Gældende formulering

§ 16. ---

Stk. 2-4. ---

Stk. 5. Mindreårige uledsagede asylansøgere med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7 eller § 9 c, stk. 1, kan tilbydes introduktionsprogram, jf. stk. 1-4.

Lovforslaget

1. I § 16, stk. 5, ændres »§ 9 c, stk. 1« til: »§ 9 c, stk. 3«.

Spalte- og sidehenvisninger til Folketingstidende vedrørende behandlingen i Folketinget af den oprindelige udlændingelov og senere relevante ændringslove

Lov nr. 226 af 8. juni 1983 (Udlændingeloven) (Lovforslag nr. L 105 af 20. januar 1983)

Skriftlig fremsættelse den 20. januar 1983:	Folketingstidende 1982/83 FF	sp. 4502
Lovforslaget som fremsat:	Folketingstidende 1982/83 Tillæg A	sp. 2027
1. behandling den 2. februar 1983:	Folketingstidende 1982/83 FF	sp. 5316
Betænkning afgivet den 27. maj 1983:	Folketingstidende 1982/83 Tillæg B	sp. 1935
1. del af 2. behandling den 30. maj 1983:	Folketingstidende 1982/83 FF	sp. 12152
Tilføjelse til betænkning den 31. maj 1983:	Folketingstidende 1982/83 Tillæg B	sp. 2775
2. del af 2. behandling den 2. juni 1983:	Folketingstidende 1982/83 FF	sp. 12587
Tillægsbetænkning afgivet den 2. juni 1983:	Folketingstidende 1982/83 Tillæg B	sp. 2845
3. behandling den 3. juni 1983:	Folketingstidende 1982/83 FF	sp. 12847
Lovforslaget som vedtaget:	Folketingstidende 1982/83 Tillæg C	sp. 609

Lov nr. 365 af 6. juni 2002 om ændring af udlændingeloven med flere love (Afskaffelse af de facto-flygtningebegrebet, effektivisering af asylsagsbehandlingen, skærpede betingelser for meddelelse af tidsbegrænset opholdstilladelse og stramning af betingelserne for familiesammenføring m.v.) (Lovforslag nr. L 152 af 28. februar 2002)

Skriftlig fremsættelse den 28. februar 2002:	Folketingstidende 2001/2002 Tillæg A	s. 4091
Lovforslag som fremsat:	Folketingstidende 2001/2002 Tillæg A	s. 3952
1. behandling den 21. marts 2002:	Folketingstidende 2001/2002 FF	s. 3885
Betænkning afgivet den 17. maj 2002:	Folketingstidende 2001/2002 Tillæg B	s.
2. behandling den 23. maj 2002:	Folketingstidende 2001/2002 FF	s. 7049
Tillægsbetænkning afgivet den 28. maj 2002:	Folketingstidende 2001/2002 Tillæg B	s.
1. del af 3. behandling den 30. maj 2002:	Folketingstidende 2001/2002 FF	s. 7575
2. del af 3. behandling den 31. maj 2002:	Folketingstidende 2001/2002 FF	s. 7774
Lovforslaget som vedtaget:	Folketingstidende 2001/2002 Tillæg C	s. 678

Til lovforslag nr. L 23. Skriftlig fremsættelse (2. oktober 2002)

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven og integrationsloven (Behandlingen afsager vedrørende uledsagede mindreårige asylansøgere).

(Lovforslag nr. L 23).

Efter de gældende retningslinjer for behandlingen af asylansøgninger fra uledsagede mindreårige asylansøgere, som fremgår af Folketingets Retsudvalgs beretning af 16. marts 1993 over forslag til lov om ændring af udlændingeloven og lov om social bistand (L 155), kan en uledsaget mindreårig asylansøger umiddelbart meddeles opholdstilladelse, hvis den pågældende skønnes ikke at være tilstrækkeligt moden til at gennemgå en asylsagsbehandling. Det gælder normalt alle børn under 12 år og nogle børn mellem 12 og 15 år. En uledsaget mindreårig asylansøger, der er skønnet tilstrækkeligt moden til at gennemgå en asylsagsbehandling – hvilket normalt antages at være tilfældet for alle børn over 15 år og for nogle børn mellem 12 og 15 år – og som herefter er meddelt afslag på asyl, kan ligeledes meddeles opholdstilladelse, hvis det må antages, at den pågældende vil blive stillet i en reel nødsituation ved en tilbagevenden til hjemlandet.

Lovforslaget indebærer en kodificering af den gældende praksis for meddelelse af opholdstilladelse til uledsagede mindreårige asylansøgere.

Lovforslaget indebærer endvidere, at alle uledsagede mindreårige asylansøgere efter en ny bestemmelse i udlændingeloven får udpeget en personlig repræsentant til varetagelse af barnets interesser i forbindelse med, at barnets ansøgning om opholdstilladelse behandles. Repræsentanten udpeges af statsamtet efter indstilling fra en organisation, som er godkendt hertil af integrationsministeren.

Såfremt den uledsagede mindreårige asylansøger meddeles opholdstilladelse i Danmark, vil der blive udpeget en midlertidig forældremyndighedsindehaver for den pågældende efter § 25 i lov om forældremyndighed og samvær. Det er udgangspunktet, at barnets repræsentant fortsætter som den midlertidige forældremyndighedsindehaver, efter at barnet er meddelt opholdstilladelse.

Lovforslaget indebærer endvidere, at der beskikkes en advokat for alle uledsagede mindreårige asylansøgere, som gennemgår en asylsagsbehandling, og hvis sag forsøges afgjort i åbent grundløst-procedure.

Lovforslaget indebærer endelig, at Udlændingestyrelsen skal iværksætte en eftersøgning af forældrene til uledsagede mindreårige asylansøgere. Eftersøgningen kan som udgangspunkt alene iværksættes, hvis barnet samtykker heri, men vil dog kunne iværksættes uden barnets samtykke, hvis repræsentanten giver sit samtykke hertil. Eftersøgningen vil kunne ske i samarbejde med Dansk Røde Kors eller en anden tilsvarende organisation, som er godkendt hertil af integrationsministeren.